СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CX П'ЯТНИЦЯ, 29 СЕРПНЯ 2003 РОКУ ЧИСЛО 35 VOL. CX FRIDAY, AUGUST 29, 2003 No. 35

Завершився VIII з'їд СКУ

Аскольд Лозинський переобраний президентом

Як уже повідомлялося, в столиці України від 18 до 21 серпня проходив VIII з'їзд Світового Конґресу Українців, участь в якому взяли делеґати майже з 30 країн світу. Чотири дні праці з'їзду були присвячені обговоренню таких важливих проблем, як теперішня еміґрація з України, становище і перспективи громад східньої української діяспори, майбутнє української мови у країнах поселення та ін. Було заслухано звіти крайових організацій СКУ, проведено „круглий стіл" „Час говорити правду", присвячений відзначенню 70-річчя Великого голоду в Україні, ухвалено звернення до урядів і народів світу із закликом визнати Голодомор 1932–33 років геноцидом проти українського народу. В останній день праці VIII з'їзду СКУ відбулися вибори його керівних органів. Переважною більшістю голосів президентом СКУ на наступну п'ятирічну каденцію переобрано Аскольда Лозинського, а генеральним секретарем знову обрано Віктора Педенка. Українська преса в цілому оцінила VIII з'їзд СКУ як успішний – зокрема з огляду на духовне зворушення і піднесення, викликане зустріччю „західніх", „східніх" і материкових українців. Хоч, звичайно, коментарі багато в чому й різняться між собою. Нижче подаємо один з них – нашого київського кореспондента Р. Л. Хомяка.

Кінець ілюзій – так я схарактеризував би восьмий збір Світового Конґресу Українців (СКУ), який вперше за свою майже сорокарічну історію проходив у – хоч-не-хоч – центрі світового українства.

Мушу зізнатись: я скептично ставився до ідеї конґресу СКУ саме в Києві. Протягом років незалежности України тут відбулося вже декілька великих зборів українців, розкинутих по світі, і майже усі вони – хіба, може, за винятком тих перших, які проходили під наркозою евфорії – скочувались на дно взаємних розчарувань і претензій: України до діяспори і діяспори до України. Мовляв, не така та Україна, про яку ми мріяли 300 років; не така багата і впливова діяспора, бо не привозить нам капіталу.

СКУ, як „світові" чемпіонати у бейзболі („World Series"), протягом

(Закінчення на стор. 9)

Україна відзначила День Незалежности

КИЇВ. – В столиці відбулася військова парада, присвячена 12-ій річниці Незалежнопсти України. Міністер оборони Євген Марчук, промовляючи на військовій параді 24 серпня, закликав до подальших реформ в армії, і сказав, що Україна має досягти стандартів НАТО у збройних силах. „Інтеґрація в евроатлантичні структури відповідає нашим національним інтересам. Існування сучасної держави неможливе без високопідготовленого та професійного війська",– сказав Є. Марчук і водночас наголосив на важливості військової співпраці з Росією.

Президент США Джордж Буш від імені американців побажав Україні миру, свободи і процвітання з нагоди Дня незалежности.

У рамках святкування 12-ої річниці Незалежности України у Києві, в одній зі заль будинку Кабінету міністрів України,

(Закінчення на стор. 3)

Курсанти військово-морського училища ім. Нахімова проходять по центру Києва під час військової паради. *Фото УНІАН*

Козацька „чайка" здобуває Европу

ЛЬВІВ. – У 1986 році група художників створила „Вертеп". На той час ця справа могла потягнути виключення з навчальних закладів або втрату місця праці. Тому вертепний одяг носили в сумках і ходили колядувати тільки до знайомих, заздалегідь попередивши їх. На наступний рік ми вирішили підготуватися краще, пошили костюми, викували шаблі, зробили невелику гармату. Це був перший „Вертеп", котрий відкрито пройшов вулицями Львова. Потім був виступ разом з хором „Товариства Лева" у Києві, в концертному залі „Україна", після якого була знята заборона на вертепи і в 1988 році у Львові вже відбувся конкурс вертепів, котрі почали масово виходити на вулиці міста.

Ідея вертепу згуртувала наше товариство, ми частіше зустрічалися, шукали нових ідей, а влітку провадили мандрівки на байдарках по Дністрі, Збручі, Орілі та Тясмині. Одного вечора при багатті на ріці Тясмин, недалеко від Холодного Яру, біля Суботова, Василь Качмар подав ідею побудувати козацьку „чайку" і вже на ній здійснювати походи Дніпром. Василь став конструктором „чайки", зробив макет. Кошти, зібрані від вертепів, йшли на придбання дерева. В газеті ми надрукували звернення до львів'ян, зі закликом приєднатися до побудови „чайки". Було засноване Товариство „Кіш".

18 лютого 1991 року на фанерному комбінаті в Брюховичах біля Львова почалося будівництво човна. Люди часто приходили нам на допомогу. Ми пошили козацький одяг, виготовили гармату „Василь Стус", їздили з нею в Запоріжжя, Хотин, Берестечко. 14 жовтня ми посвятили „чайку" та дали їй назву „Пресвята Покрова". 9 травня 1992 року вона була виставлена перед Оперним театром у Львові. На озері Глинна Наварія, біля Львова, „чайка" вперше торкнулася води. Тут пройшли перші навчання і ми перевезли „чайку" до Києва.

Коли ми почали будувати „чайку", ніхто не думав, що на ній можна буде виходити в море, але трапилась добра нагода: в Картагені (Еспанія) проводився фестиваль історичних кораблів, присвячений відкриттю Колюмбом Америки. І ми вирішили спробувати. 7 липня, відсалютувавши всіма 8-ми гарматами, „чайка" вирушила з Києва в свій перший похід до Еспанії. 45 осіб – залога, козацькі строї та поголені під оселедці голови, на щоглі вперше піднято військово-морський український прапор. Важкі весла зрушили „чайку" та понесли вниз по Дніпру.

День за днем, міняючись кожні 2 години, ми працювали на веслах.

(Продовження на стор. 14)

Про автора: ***Андрій Винницький народився у Львові в 1963 році, закінчив художнє училище, заснував Товариство „Кіш", брав участь у морських походах козацької „чайки".***

„Пресвята Покрова" у відкритому морі

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У національної ідеї меншає прихильників

КИЇВ. – За даними опитування громадської думки Центру ім. Разумкова, День незалежности України є великим святом тільки для 18 відсотків українських громадян. Соціологи також відзначили щорічне зменшення кількости прихильників державної незалежности України. Провідник бльоку „Наша Україна" Віктор Ющенко напередодні Дня незалежности заявив, що влада дискредитувала національну ідею, аби згодом проголосити, що вона в Україні не спрацювала. Цю тезу підтримав і соціолог та політолог Віктор Небоженко. Він вважає, що „цинізм влади", яку більшість населення ототожнює з державою, став одним з найпотужніших чинників зниження цінности самої державности. „Демократизація та гуманізація влади могла б призвести до відновлення популярности державної незалежности України", – зазначив політолог. Говорячи про інші причини поразки національної ідеї, він вжив термін „зрада інтеліґенції", яка, за його словами, в інших країнах Центральної Европи завжди була на чолі національного відродження та державотворення.

Конґресмени США в Україні – з нагоди Дня Незалежности

Леонід Кучма (зліва) і Курт Велдон (праворуч)

КИЇВ. – Делеґація з чотирьох членів Конґресу США з нагоди 12-ої річниці Незалежности України символізує солідарність американського і українського народів, заявив провідник та співголова групи сприяння Україні в Палаті Представників Конґресу Курт Велдон – республіканець зі штату Пенсильванія, старший член Комітету зі збройних структур. Разом з ним прибули конґресменка Корін Бравн – демократ зі штату Пенсильванія, член Комітету з транспорту та інфраструктури Палати Представників, конґресменка Нидія Велескес – демократ зі штату Ню-Йорк, член Комітету малого підприємництва та конґресмен Соломон Ортіз – демократ зі штату Тексас і член Комітету зі збройних структур.

Під час зустрічі з прем'єр-міністром Віктором Януковичем 24 серпня конґресмен К. Велдон сказав, що Президент США Джордж Буш передав Президентові України Леонідові Кучмі листа з вдячністю за високопрофесійні збройні сили, надані для проведення миротворчої акції в Іраку. Він також підкреслив, що для візити не випадково вибрано час святкування Дня Незалежности в Україні, оскільки цим виявляється солідарність народу США з народом України. „Ми хочемо бути поряд з вами в День вашої незалежности і ради тим успіхам, яких Україна досягла за 12 років своєї незалежности. Україна як держава досягла „значних вислідів" на шляху до демократії і впродовж останнього року ми спостерігаємо, як відбувається поворот до кращого в наших взаєминах. Наші країни зближаються, і це йде на користь обом країнам". К. Велдон також відзначив, що „Україна є одним з найактивніших учасників боротьби з тероризмом". Сторони також обговорили питання про необхідність скасування найближчим часом поправки Джексона-Веніка стосовно України. В. Янукович наголосив, що в Україні високо цінують той факт, що на розгляд Конгресу США внесено резолюцію про визнання Голодомору 1932-33 років в Україні актом геноциду проти українського народу.

К. Велдон перебуває з візитою в Україні на чолі групи американських конґресменів. Групу сприяння Україні в Палаті Представників Конгресу США було створено в 1997 році і налічує вона близько 30 членів. Діяльність групи націлена на вирішення актуальних для України питань, насамперед надання їй фінансової допомоги.

Українські миротворці налагоджують контакти з іракцями

КИЇВ. – Командир 5-ої окремої механізованої бригади Збройних сил України в складі стабілізаційних сил в Іраку генерал-майор Сергій Безлущенко зустрівся з губернаторами, керівництвом політичних партій, рухів і духовними провідниками іракської провінції Васіт. Мета зустрічі – створення сприятливих обставин навколо українського миротворчого контингенту. С. Безлущенко пояснив цілі і завдання перебування українського контингенту. Він також виступив у місцевій телепрограмі та підкреслив, що на український контингент покладене, насамперед, завдання зберегти і підтримати громадський порядок і мир в провінції Васіт. Перед кожним виходом на виконання оперативних завдань командир бригади особисто дає інструкції усім військовослужбовцям. Особлива увага приділяється дотриманню заходів безпеки й обов'язковій повазі до місцевих законів, звичаїв і традицій. З моменту прибуття українського контингенту в Іраку жодних ворожих дій стосовно українських миротворців не спостерігалося. До місць постійної дислокації в Іраку прибуло 1656 українських військовослужбовців і 348 одиниць техніки. Миротворці повинні приступити до виконання поставлених завдань 1 вересня.

Л. Кучма відкликав свій законопроєкт змін до Конституції

КИЇВ. – Президент України Л. Кучма 23 серпня надіслав у Верховну Раду лист із проханням відкликати його законопроєкт змін до Конституції, поданий на розгляд парляментові 19 червня 2003 року. Свій крок Л. Кучма пояснює тим, що він не згоден із шляхом, яким парлямент подав його проєкт до Конституційного Суду. Зокрема, як зазначає Президент, у внесеному ним законопроєкті „передбачається суттєве реформування всього державного механізму, яке б забезпечило його більш стабільне й ефективне функціонування. Основні положення проєкту знайшли широке схвалення під час його всенародного обговорення, були підтримані багатьма народними депутатами України, вченими, юристами-практиками". Водночас, як підкреслив Л. Кучма, замість вирішення питань, пов'язаних з розглядом проєкту, значна частина народних депутатів фактично вдалась до його блькування, вчинення різного роду некоректних дій, проголошення надуманих, нічим не обґрунтованих версій реалізації проєкту.

Україна займає шосте місце у світі за експортом зброї

КИЇВ. – Україна займає шосте місце у світі за продажем продукції військового призначення. Про це заявив на міжнародному авіокосмічному показі „МАКС-2003" генеральний директор державної компанії „Укрспецекспорт" Валерій Шмаров. „Україна в загальносвітовому обсязі експорту продукції військового призначення займає шосте місце в світі, після США, Росії, Франції, Англії та Німеччини", – сказав він. За його словами, „пляниується, що в 2003 році український експорт військової продукції збільшиться на 20 відсотків. Тенденція до зростання зберігається, причому за рахунок сучасної наукомісткої продукції". За даними Стокгольмського міжнародного інституту проблем миру, за період з 1998 до 2002 року Україна одержала від продажу озброєнь за кордон 2.7 млрд. долярів. За даними українського Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння, загальний обсяг збройового експорту в 2002 році можна оцінити в 440-460 млн. долярів. Найбільшими імпортерами української зброї є Пакистан, Китай, Індія.

Представник України в тимчасовій адміністрації Іраку

КИЇВ. – 22 серпня Міністер закордонних справ Анатолій Зленко назвав прізвище українського представника в тимчасовій адміністрації Іраку. Одним з трьох українських представників став дипломат Сергій Ханенко, який має досвід праці в регіоні Близького Сходу, працював в Іраку, знає арабську мову і її іракський варіянт. Це досвідчений дипломат, і його кандидатура остаточно узгоджена сторонами, – зазначив Анатолій Зленко.

Безкоштовні візи до Польщі почнуть видавати у Львові

ЛЬВІВ. – З 1 вересня цього року Генеральне консульство Республіки Польща у Львові розпочинає видачу громадянам України безкоштовних віз, які будуть чинні з 1 жовтня. Про це 20 серпня на прес-конференції у Львові повідомив виконувач обов'язків Генерального консула Польщі у Львові Януш Яблонський. Візи видаватимуть багаторазові (терміном на рік) і тимчасові – для однієї поїздки. Багаторазові візи отримають підприємці, які ведуть леґальне підприємництво з Польщею, представники влади, діячі культури і спорту, працівники залізниці і водії, які здійснюють міжнародні рейси, українці, які мають родичів у Польщі. Януш Яблонський сказав: "Терміново ми видаватимемо візи тим, хто їде до тяжко хворого родича, на похорон або ж лікуватися у Польщі". Загалом в Україні видаватимуть візи п'ять консульських установ Польщі.

В Україні інформуватимуть про плян „Україна–НАТО"

КИЇВ. – Кабінет Міністрів України затвердив плян заходів з інформаційного забезпечення співпраці „Україна-НАТО" на 2003 рік. Впродовж року Міністерство закордонних справ, інші міністерства та відомства повинні організовувати висвітлення співпраці України з Альянсом у пресі, проводити семінари і прес-конференції за участю координаторів співробітництва „Україна-НАТО". Плян заходів також включає створення веб-сайту „Україна-НАТО" і рубрики „Інтеґрація в евроатлантичні структури" на сайті Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення.

Незалежне іспитування в школах

КИЇВ. – Упровадження системи незалежного іспитування в школах дозволить викорінити корупцію при складанні вступних іспитів до вищих навчальних закладів (вузів). Про це сказав 21 серпня міністер освіти і науки України Василь Кремень, виступаючи на підсумковому засіданні міністерства. Він нагадав, що міністерство за підтримки Міжнародного фонду „Відродження" запропонувало національний зразок зовнішнього іспитування учнів 11 кляс. Цього року в іспитуванні з математики та історії добровільно взяли участь понад 4,300 учнів з 670 шкіл Києва, Львівської, Харківської та Одеської областей – результати зараховувалися їм і як державна підсумкова атестація за школу, і як вступний іспит до вузу. Іспитування засвідчило, що навіть без спеціяльної підготування за новою процедурою більшість учнів отримала оцінки високого і достатнього рівнів.

Польські режисери зняли у Житомирі фільм

ЖИТОМИР. – Польські режисери зняли у Житомирі фільм про відомого польського письменника Юзефа Крашевського. Група кінематографістів з Познаня, на чолі з режисером Яцеком Кубяком, цікавилась періодом життя письменника у Житомирі, побувала у колишньому будинку Ю.Крашевського, відвідала педагогічний університет, в одному з корпусів якого за часів Ю.Крашевського функціонувала гімназія, опікуном якої він був, обласну філармонію (колишній театр, котрим опікувався Ю. Крашевський).

За повідомленнями інформаційних аґентств

Контрабанда зброї – один зі спадків СРСР

Американський журнал „New York Times Magazine" 17 серпня вмістив статтю, присвячену нелегальному торгівцеві зброї Вікторові Бутові, який мешкає в Москві, але має чи мав тісні зв'язки з Україною, зокрема з Одесою – містом, котре, мовляв, є своєрідним контрабандистським тунелем між Европою та рештою світу. Матеріял звертає на себе увагу намаганням його автора, Пітера Ландсмена, потрактувати Україну як постсовєтський центр нелегальної торгівлі зброєю, хоч з незалежної російської преси відомо, що такою торгівлею, легальною і нелегальною, після розпаду СРСР активно займається головно Росія. Щодо України, то під час розвалу Союзу вона опинилася без енергоносіїв, і ця обставина змушувала українську владу продавати, заради поповнення державного бюджету, стару совєтську зброю, використовуючи, певна річ, попередні московські канали. Не виправдовуючи українську сторону, якщо йдеться про встановлені П. Ландсменом факти, все ж зазначимо, що його стаття належить до низки західніх публікацій, в яких Україну трактується в усьому залежною від Росії, але коли йдеться про щось протиправне, то тут автори старанно підкреслюють самостійність України.

Переклад уривків зі статті з „New York Times Magazine" подало на своєму інтернетівському сайті Радіо „Свобода".

Автор статті Пітер Ландсмен зустрівся в Одесі з українським пілотом, який на замовлення Віктора Бута возив нелеґальну зброю до Ліберії. Воєнні дії там не припинялися навіть на час прилету літака з новими скринями амуніції, тому пілотові інколи доводилося сідати та злітати під кулеметним вогнем. Проте за ризик і винагорода була відповідна – за один лет пілот діставав 10 тисяч долярів.

Крім зброї, через Одесу нелеґально перевозяться цигарки, ліки, компакт-диски, зазначає „New York Times Magazine". „Сотні разів людей ловили на спробі вивезти радіоактивні матеріяли", – говорить американський радник. Одеський порт, що лише у кількох годинах їзди від Придністров'я, є своєрідною „дорогою життя" і для тамтешніх контрабандистів. „Придністров'я контролюється одеською мафією", – стверджує колишній міський голова Едуард Гурвіц. До розвалу Радянського Союзу в Придністров'ї зібралося 40 тисяч тонн зброї, яку 14-та армія мала забрати із собою, але місцева влада не дозволила. Принаймні, таке пояснення дає Москва. Західні аналітики говорять, що це лише відмовка, насправді ж керівники сепаратистської Придніпровської республіки є „маріонетками в руках російських спецслужб". Більшість із них має російські пашпорти.

Росіяни непевні навіть щодо того, що всі компоненти ядерної зброї були вивезені з Придністров'я до Росії. Британська розвідка вважає, що деякі ракети з радіоактивними матеріялами і досі є у Придністров'ї, якщо їх, звичайно, не вивезли спритні контрабандисти.

„Зрозуміло, що зброя, яку вивозив Віктор Бут з України, йшла через Придністров'я", – вважає британський експерт Марк Галеоті. І йдеться не про автомати чи гвинтівки – торгівці зброєю вивозять ракети класу „земля-повітря", артилерійські системи, бронемашини. Чому ж цей успішний бізнес і досі процвітає, чому такі торговці, як Віктор Бут, продовжують вільно подорожувати по світі? На думку одного зі співрозмовників американського журналіста, – це тому, що вони мають прикриття з боку держав, які користуються їхніми послугами.

Вміння маневрувати між інтересами різних держав, використати відсутність міжнародного законодавства, що карало б за перемитництво зброї, дає можливість торгівцям вільно займатися своїм злочинним ремеслом. Від середини 90-их років жодного контртабандиста не було суджено за порушення ембарго ООН, - нагадує кореспондент „New York Times Magazine".

Як далі пише журнал, один з випадків контрабанди зброї з участю України мав місце у вересні 2001 року. Тоді маловідома угорська компанія подала заявку на перевезення вантажу української фірми „ERI Trading and Investment Company". Коли угорський чиновник випадково вирішив перевірити вантаж, виявилося, що везуть до США 300 українських ракет клясу „земля-повітря" та 100 пускових установок.

Як побоюються американські спецслужби, мобільними ракетами терористи могли б збивати літаки неподалік американських летовищ.

Окрім Росії, на території колишнього Радянського Союзу найбільші арсенали зброї були розташовані в Україні. Свою ядерну зброю Україна передала Росії у 1992 році, однак залишків звичайних озброєнь, за підрахунками експертів, було стільки, що їх вистачило б на озброєння мільйонової армії.

Між 1992 та 1998 роками, за повідомленнями, на які посилається американський журналіст, з України „зникло" зброї на фантастичну суму – 32 мільярди долярів. Це майже стільки, скільки коштує продукція країни, вироблена за рік, та у 6 разів більше, ніж закордонні інвестиції в Україну від часу постання державної незалежности.

Обкладинка „New York Times Magazine" з фотографією Віктора Бута

Українські чиновники використовували не лише наявну зброю, але ще й додатково виробляли її на підприємствах, котрі залишилися від Радянського Союзу, і продавали всім, хто міг ту зброю купити, – говорить американський експерт Джонатан Вінер. Він був заступником помічника Державного секретаря США з питань міжнародної злочинности в адміністрації президента Била Клінтона. Покупці приїжджали з усього світу – з Ірану, Іраку, Ємену, Сомалі, Пакистану, а через Пакистан, можливо, і з Північної Кореї. Серед них могли бути й афганські таліби та їхні соратники з „Аль-Кайди", – припускає Джонатан Вінер.

Всюди, де продавав зброю Радянський Союз у 80-их роках, його клієнтуру пізніше перебрала Україна. Американський експерт характеризує її як унікальне місце для нелегальної торгівлі зброєю: „Концентрація влади у руках кількох впливових осіб, відсутність будь-якого нагляду, будь-якої незалежної судової системи, величезний прозорий кордон і велетенський потенціял зброї", яку власні ж літаки можуть доставити, куди потрібно. „Україна – це епіцентр світових негараздів. Вона гірша за Пакистан", - вважає американський експерт.

На підтвердження цих слів журналіст з „New York Times Magazine" розповідає історію про дозвіл Президента України Леоніда Кучми на продаж зброї до Іраку.

За матеріялами Радіо „Свобода" та інтернет-газети „Українська правда"

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

відкрилася виставка документів Національного архівного фонду. Відкриваючи її, віце-прем'єр-міністер Дмитро Табачник зазначив, що на ній представлені найцікавіші та унікальні історичні документи, що свідчать про різні епохи в історії держави.

В Дніпропетровську опозиційні політичні партії провели 24 серпня святкове віче з нагоди Дня незалежности України. Перед пам'ятником Тарасові Шевченкові зібралися представники обласних організацій політичних партій, що входять до бльоку „Наша Україна", а також місцевої політичної коаліції „Дніпропетровщина – за європейський вибір". Голова реґіонального бльоку „Наша Україна" Іван Шулик зазначив, що на місцевому рівні всі національно-патріотичні сили єдині і в майбутньому напевно продовжать спільну політичну працю. Представники Української народної партії, партії „Реформи і порядок", Соцпартії, Конгресу українських націоналістів, Молодіжної партії, Соціал-демократичної партії України, партій „Собор", „Батьківщина", „Солідарність", Спілки письменників України поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченка.

У Харкові 24 серпня в рамках святкування Дня Незалежности відкрито меморіяльну дошку Миколі Міхновському, одному з ідеологів самостійности України . Ініціяторами встановлення дошки виступили представники місцевої інтелігенції та українських громадських і політичних організацій. Коментуючи цю подію, голова обласної організації партії „Реформи і Порядок" Іван Варченко зазначив, що „людина, на ідеях якої виросла значна частина українців, які творили українську революцію 1917-1921 років, безумовно, заслуговує на велику шану і пам'ять нащадків". Дошка встановлена на старій будівлі Харківського університету – в історичній частині міста.

Група з 26 активістів Тернополя прибула в День Незалежности 24 серпня до Умані для вшанування пам'яті загиблих тернопольців – членів Організації Українських Націоналістів, які були розстріляні в уманській тюрмі у 1941 році. Говорячи про цю акцію, керівник групи, доцент Тернопільської академії народного господарства Мирослав Ханас зазначив: „Ми приїхали вшанувати наших земляків – тернополян, яких вивели колонами з Чорткова і з Тернополя, привели до Умані і під гуркіт тракторів тут їх розстріляли. Це були студенти тернопільських гімназій, викладачі, лікарі, робітники, службовці. Без суду і слідства, тікаючи, Червона армія вирішила замести сліди своїх злочинів – в тюрмі було страчено близько 600 осіб, як зазначається в архівах МВД".

Майже 800 тисяч осіб взяли участь в масових заходах у всіх реґіонах України.. Всього відбулося 236 масових заходів, більш ніж у 280 населених пунктах країни

За матеріялами ЗМІ

24 серпня у Києві відбувся легкоатлетичний напівмаратон за здобуттяЧаші незалежности, присвячений Дню Незалежности України. У забігу брало участь понад 1500 осіб у віці від 12-ти до 79-ти років. *Фото УНІАН*

АМЕРИКА І СВІТ

Переговори з корейського ядерного питання

ПЕКІН. – У столиці Китаю 27 серпня розпочалися переговори, спрямовані на розв'язання кризи щодо ядерних амбіцій Північної Кореї. В триденних переговорах у Пекіні беруть участь представники шести країн – Північної та Південної Кореї, США, Китаю, Росії та Японії. Північна Корея заперечує проти інспекцій з участю чужоземних фахівців. США вимагають припинення ядерної програми Північної Кореї безповоротно і таким чином, щоб це можна було перевірити. Пхеньян відкидає можливість здійснення ядерних інспекцій закордонними фахівцями.

Відступ перед терором лише спровокує нові напади

ВАШІНҐТОН. – Американський Президент переконаний у потребі нової стратегії для війни нового типу. На тлі дедалі більшої критики в США американської політики в Іраку Президент Джордж Буш висловився на захист своєї позиції і заявив, що не відмовиться від зобов'язань Вашінґтону перед цією країною. Промовляючи 26 серпня до зібрання ветеранів американських збройних сил у штаті Місурі, Дж. Буш сказав, що будь-який відступ перед лицем терору лише спровокує нові напади. Дж. Буш пригадав повоєнну відбудову Німеччини і Японії, сказавши, що вона забрала роки, а не місяці. Президент США сказав також, що мережа „Аль-Кайда" поранена, але не знищена, і залишається загрозою для США. Він підкреслив, що США зроблять усе можливе, щоб не дати терористам доступу до зброї масового знищення, щоб ті не завдали неймовірної шкоди. Президент Дж. Буш сказав, що США прийняли нову стратегію для війни нового типу і не чекатимуть, поки ворог вдарить знову.

Два потужні вибухи у Бомбеї

БОМБЕЙ, Індія. – Бомби – з інтервалом півгодини – вибухнули 25 серпня вдень у головному фінансовому кварталі міста і в багатолюдному туристичному районі. За останніми даними, загинуло 52 осіб, близько 150 поранено. Як зазначив комісар поліції Бомбею Ранджіт Сінґ Шарма, поки важко остаточно сказати, хто вчинив цей злочин, але підозріння падає на „Ляш-кар-е-Тоіба" – угрупування ісламських бойовиків з осідком у Пакистані, котре намагається визволити частину Кашміру з-під управління Індії. Вибухи сталися в двох різних місцях – бомби були сховані в багажниках таксі. На вулиці міста виведено тисячі поліцейських.

Затримано „хемічного Алі"

БАГДАД, Ірак. – Американські сили в Іраку 21 серпня повідомили про затримання двоюрідного брата Садама Гусейна – Алі Гасана аль-Маджіда, – через чотири місяці по тому, як його вважали мертвим. Повідомлення про загибель „хемічного Алі" з'явилися під час боїв за Басру. Алі Гасан аль-Маджід, відомий на прізвисько „хемічний Алі", керував застосуванням отруйного газу під час кампанії іракської армії проти курдського населення Іраку 1987 року. Він був п'ятим у переліку з п'ятдесяти п'яти осіб, розшукуваних США.

У столиці Ліберії триває перемир'я

МОНРОВІЯ, Ліберія. – Американські морські піхотинці залишили Ліберію, де упродовж 11 днів виконували миротворчу місію. Загін чисельністю 150 вояків 25 серпня повернувся на військові кораблі, але може знову втрутитися у ситуацію, якщо з'явиться загроза досягнутому нещодавно перемир'ю між повстанцями та урядом Ліберії. Розташовані у Ліберії миротворчі сили з країн Західньої Африки допомогли припинити кровопролиття в столиці країни – Монровії, проте в інших районах країни сутички тривають. Це після того, як у Гані делегати, які представляють ліберійський уряд і повстанські рухи, 21 серпня на переговорах обрали підприємця Джіуда Браянта керівником нової адміністрації, покликаної відбудувати країну після чотирнадцяти років громадянської війни. Він очолюватиме перехідний уряд впродовж двох років і перебере на себе повноваження від президента Мозеса Бла на початку жовтня. М. Бла виконує обов'язки ліберійського керівника, відколи колишній президент Ч. Тейлор виїхав на вигнання до Нігерії, після домовлености про врегулювання конфлікту.

Червоний Хрест згортає діяльність в Іраку

БАГДАД, Ірак. – Міжнародний Комітет Червоного Хреста згортає свою діяльність в Іраку після попереджень, що він може стати об'єктом нападу. Кількість чужоземних співробітників у Багдаді зменшили до близько п'ятдесяти. Речник організації 25 серпня заявив, що американські війська не можуть дотримати безпеки по всій країні.

Білорусь не пускає представника ОБСЕ

МІНСЬК, Білорусь. – Білорусь відмовилась надати в'їзні візи для перевірної групи з питань свободи слова, що представляє Організацію з безпеки та співробітництва в Европі. Представник групи Фраймут Дуве мав би відвідати Мінськ наступного тижня, щоб зустрітися з місцевими журналістами. Спостерігачі зазначають, що цей випадок є найостаннішим з низки тривалих суперечностей між Білоруссю та ОБСЕ. Минулого тижня Фраймут Дуве звинуватив білоруську владу в спробах замовчати голос незалежних засобів інформації цієї країни.

Я. Арафат закликає до посилення ролі ЕС на Близькому Сході

ЄРУСАЛИМ. – Провідник палестинців Ясир Арафат 24 серпня розмовляв з чільним представником Европейського Союзу зі зовнішньої політики Гав'єром Соланою та британським міністром закордонних справ Джеком Стро і закликав ЕС докладати більше зусиль до підтримки ініційованого американцями мирного пляну, відомого як „Шлях до миру". Палестинські збройні угрупування відкликали свою підтримку перемир'я 21 серпня, після того, як провідник організації „Гамас" загинув від ізраїльських куль. Я. Арафат перебуває в ізоляції більше року.

Піратів побільшало

ЛОНДОН. – Велике число нападів на кораблі відбулося в світі за перші шість місяців цього року. У доповіді Міжнародного бюра судноплавства 23 серпня сказано, що найбільше поширено піратство у водах Індонезії. За першу половину 2003 року в індонезійських водах сталося 64 напади на кораблі. Поміж інших акваторій, яким приділено особливу увагу в доповіді – морські води Бангладеш, Індії, Нігерії. Під час піратських нападів цього року вже загинули 16 моряків. Загалом у доповіді подано список 230 нападів на кораблі за перші шість місяців цього року. Це на 37 відсотків більше, ніж за такий самий час торік.

За матеріялами ЗМІ

Повідомлення Державного департаменту США

Державний департамент США 18 серпня повідомив про два важливі рішення стосовно нових іміґраційних правил – достави пашпортів і віз та участи у льотереї „Діверсіті віза".

Пашпорти з візами доставлятимуть кур'єрською службою

КИЇВ. – 18 серпня Консульський відділ США в Києві почав надавати послугу доставлення пашпортів із візами кур'єрською службою ФедЕкс – особам, яким видано візи. Цю послугу запроваджено для зручности аплікантів та для підвищення ефективности праці Консульського відділу.

Згідно з контрактом, який укладено між Консульським відділом та компанією ФедЕкс, в більшості реґіонів України пашпорти із візами будуть доставлені впродовж 24-48 годин від дня видання. Апліканти, які отримали візи, повинні сплатити вісім (8) долярів США за доставу та страхування. Ця послуга не є обов'язковою до 29 серпня 2003 включно. Починаючи з 2 вересня 2003 року, всі апліканти, яким видана віза до США, повинні користуватися цією послугою. Особи, яким видано візи, не зможуть отримувати свої пашпорти із візами у день співбесіди.

Починаючи з 2 вересня, усі апліканти повинні бути готовими до сплати вісім (8) долярів США після візової співбесіди. При плянуванні подорожі до США слід також пам'ятати про прогнозований час достави пашпорта із візою кур'єрською службою ФедЕкс.

„Виготовлення візи займає тепер більше часу, що зумовлено новими вимогами до її виготовлення" повідомляють представники консульського відділу США. „Тому особам, яким видано візи, доводиться довго чекати, щоб отримати свої пашпорти із візами. Нова послуга достави пашпортів із візами на домашні адреси аплікантів дасть нам можливість дотримуватися всіх сьогоднішніх та майбутніх вимог щодо виготовлення віз, не примушуючи наших аплікантів чекати на отримання пашпортів із візами або повертатися за отриманням пашпортів на наступний день. Ми сподіваємося, що ця послуга, яка успішно запроваджена і діє у консульських відділах США у багатьох країнах світу, дасть можливість нам ефективно виконувати нашу працю та скоротити для наших аплікантів час на отримання пашпортів із візами".

Після того, як візовий урядовець повідомить аплікантів про те, що їм видана віза, вони повинні будуть підійти до представництва кур'єрської служби ФедЕкс, який знаходиться на території Консульського відділу, заповнити усі необхідні форми та оплатити доставу.

„Діверсіті віза лотері"

ВАШІНҐТОН. – Державний департамент повідомив зміни про те, як апліканти зможуть подавати свої клопотання, щоб стати учасниками програми „Віза лотері" для отримання „Зеленої картки" та права на іміґрування до США.

Починаючи від 1 вересня 2003 року, всі особи, котрі вноситимуть прохання про можливість набуття іміґраційної візи США у льотерійній програмі, мусять це робити електронічно на вказаній мережі Інтернету. Департамент не прийматиме більше письмових аплікацій-клопотань, висиланих поштою. Державний департамент вводить цю нову електронну систему, щоб підвищити загальну ефективність програми, а також запобігти можливостям шахрайства, зокрема з боку осіб, які могли б загрожувати державній безпеці США.

Програму льотерійних віз адмініструє Державний департамент. Апліканти з обраних країн, визначених бюром громадянських та іміґраційних послуг Департаменту державної безпеки, вносять прохання до Державного департаменту про можливість клопотатися отримати одну із 55,000 іміґраційних віз, пропонованих льотерійною програмою кожного року. Вибрані наздогад і повідомлені про це Державним департаментом особи тільки тоді могтимуть вносити аплікацію на іміґраційну візу. Кожного року приблизно 6 мільйонів осіб з цілого світу реєструються, щоб бути учасниками льотерійної програми. Досі всі реєстраційні аплікації проходили поштою.

Особи посилаючи клопотання про можливість участи у льотерійній програмі віз будуть вживати спеціяльну мережу в Інтернеті, (www.dvlottery.state.gov), що буде чинною від суботи, 1 листопада 2003 року, до вівтірка, 30 грудня 2003 року, і матиме стандартну форму, котру треба виповнити і надіслати електронною поштою. До них також буде вимога надіслати цифрову (digital) знимку. На спеціяльну мережу в Інтернеті можна виходити й до тієї дати та ознайомитися з новими правилами і вимогами.

„Міс Союзівка-2004" – Діяна Шмериковська

Діяна Шмериковська

Юліяна Педерсен

Ліса Міґліоріні

Переможниць називає Мішел Одомірок

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – 17 серпня на „Союзівці" відбулись вибори Міс Союзівки і Діяна Шмериковська була обрана Міс Союзівка-2004.

Першого дня гості брали участь у „Ночі Одеси", слухали виступи Григорія Гриновця і Романа Цимбали. У суботу, при гарній соняшній погоді, гості відпочивали, проходжувалися, плавали у басейні. Впродовж дня Степанія Гаврилюк, координатор вибору, приймала зголошення молодих кандидаток на звання „Міс Союзівки". Членам суддівської комісії було важко вибрати найкращу, тому що усі кандидатки мали можливість здобути перше місце. В часі нарад суддів гостям грала оркестра „Фата Морґана", а учасники танцювального табору під проводом Роми Прийми-Богачевської забавляли усіх коломийками. Суддями в цьому році були Лідія Чопівська-Бенсон – Міс Союзівка 1982 р., Богданка Пузик – директор „Табору Чемного" на Союзівці і Таня Сінґура-Солтис – координатор веб-сторінки Союзівки.

Об 11:45 ночі „Міс Союзівка -2003" Лідія Райш і Мішел Одомірок, які спільно мали це звання, передали його наступним красуням. Відтак Соня Семанишин, адміністратор Союзівки, проголосила кращих. „Міс Союзівка" обрано Діяну Шмериковську, яка отримала нагороду – 300 долярів і безкоштовне перебування на Союзівці впродовж одного тижня. Друге місце – Юліяна Педерсен, яка теж отримала нагороду – тижневе перебування на Союзівці. На третьому місці – Ліса Міґліоріні, яку нагороджено безкоштовним перебуванням на оселі на вихідні дні.

Управа Союзівки і члени УНСоюзу дякують усім красуням, що брали участь у цій імпрезі. Успішний кінець тижня завершив хор „Думка" своїм концертом в неділю.

Н. Н.

Зліва: Нестор Паславський, переможниці конкурсу, Степанія Гаврилюк

Україна і ми

В Києві – ми про це досить широко інформували – відбувся VIII з'їзд Світового Конґресу Українців, понад 300 делеґатів якого представляли нашу західню і східню діяспори та Україну. Цей важливий, проведений на якісно вищому організаційному та ідеологічному рівні форум закінчився в переддень відзначення 12-ої річниці незалежної Української держави і до певної міри збігався з загальною атмосферою свята – в тому розумінні, що у промовах провідних та рядових діячів СКУ, попри констатування різних невтішних фактів, якими вщерть сповнена теперішня українська дійсність, все ж переважали оптимістичні тони, переважала надія на скоре економічне і духовне оздоровлення суспільства. Водночас цей великий збір світового українства, віддавши данину солодкій серпневій даті, зміг своїм змістом піднятися над „словами з нагоди" і порушити питання, які не дають спати свідомим українцям в колишніх совєтських республіках, в західніх країнах нашого поселення і, звичайно ж, в Україні. Самозрозуміло, порушити – це не те саме, що вирішити, однак безкомпромісове, чесне заторкування і з'ясування актуальних, болючих проблем в житті сучасного українства – то єдиний шлях до розв'язання тих питань і проблем.

Зокрема київський форум СКУ дозволив завважити істотну психологічну різницю між західньою і східньою діяспорами, яка зумовлена довготривалим перебуванням в різних соціяльно-економічних і соціяльно-культурних умовах. Представники українських громад зі Сходу, зокрема з Росії, відчували себе в залі цієї братерської зустрічі не так впевнено, не так розкуто, як делеґати з країн Заходу. В післяфорумній пресі вже навіть висловлюються думки, що з'їзди СКУ не варто, з огляду на цю різницю, проводити в Україні, тим більше, що її теперішня влада дала зрозуміти організаторам, що воліла б не чути критики на свою адресу.

У зв'язку з цим заслуга VIII з'їзду СКУ історично і практично полягатиме передусім у тому, що це був ще один серйозний крок до зрозуміння усіма трьома сторонами значення існування світової української діяпори як незалежного від української державної влади тіла. Діяспора служить Україні, її народові і сприяє державній владі в такому самому служінні. Але вона залишається незалежною у своїй думці, у своєму баченні ситуації в Україні і в світі, у своєму погляді на суспільні проблеми і на шляхи їхнього розв'язання. Ця наша незалежність не є принципом „від голови", не є параграфом якоїсь партійної резолюції – вона випливає з нашого реального становища. Хто-зна, чи історія повторить подвиг – дай Боже, щоб він ніколи більше й не знадобився! – здійснений українцями вільного світу в часі, коли Україна стогнала в неволі. Ставши більш ніж льояльними громадянами прибраних батьківщин, українські люди нагромадили такий запас національної сили – в науці, освіті, релігії, літературі і мистецтві, що цей запас мав доленосний вплив на Україну. І все це – завдяки внутрішній незалежності від будь-якої влади, все це – завдяки невикоріненному почуттю належання до українського кореня.

І коли ми сьогодні говоримо „Україна і ми", то це „ми" не означає якусь еміґраційну „хвилю", давнішу чи новішу, – воно означає наше незмінне становище і наш подвійний обов'язок, котрий з цього становища випливає: бути добрими громадянами країн поселення і разом з цим відчувати святий обов'язок перед Україною – принаймні до того часу, поки вона не вийде з лісу проблем на світлу дорогу непофальшованої демократії, соціяльного добробуту і високої культури.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тринадцятий рік

Коли саме „загуло" відзначення 12-го року Незалежности України, то усі українці, хто треба і не треба дуже по-різному цю річницю святкували. У декого, зокрема в автора цих рядків, насунувся, немов чорна хмара страх: „Що нам принесе цей „тринадцятий" рік незалежности?".

Цікаво, що після усіх привітань, різного роду святкувань, від спортових змагань починаючи і на історичних „академіях" кінчаючи, усі святкування 12-го року незалежности пройшли утертим шляхом, який так властивий нашій спільноті.

Привітання, побажання, концерти, спортові змагання і, як завжди, палкі промови заповнили залі і „пікніки", перекотилися через нашу пресу та усі інші засоби інформації у різний спосіб і залишили після себе... пустку.

Чим заповниться ця пустка, яка залишилася після історичної дати 24-го серпня? Що залишиться у думках і серцях усіх численних делеґатів VIII Конґресу СКУ у Києві, що для багатьох учасників був повний надії на краще „завтра" України?

Як наповнити серця оптимізмом і надією, що цей „тринадцятий рік" буде кращим, а може й принесе не тільки так довго очікувану зміну у проводі української держави, але й зміну у серцях усіх українців? Як допомогти, щоб українська мова стала справді державною, а передусім, щоб її уживали усі громадяни України як свою власну? Десятки таких запитань постають на думці, коли ми вступаємо у 13-ий рік незалежности української держави. А з тим у всіх нас постійно кружляє неспокій та непевність про завтрашній день молодої і недосвідченої України.

Це почуття загальновідоме, і ми читаємо про сумніви і запитання „Яким буде завтра?" постійно у статтях, роздумах і працях наших політичних й усіх суспільномислячих осіб.

Як розвіяти, і то зараз, тепер, байдужість, яка огорнула частину населення України, і як переконати її, що 13-ий рік не мусить бути поганий і що можна відвернути від нас цей пересуд та знайти перемогу добра над злом? Але до цього необхідна зміна загальної настанови громадян, про яку тепер так часто читаємо і чуємо. Громада стала байдужою, а то й неґативною до подій, які грядуть в 13-му році української незалежности.

До цього потрібне сильно писане і проголошене слово тих провідних осіб, яким народ може повірити та за якими може іти. Чи маємо їх досить тепер, щоб вони посіяли зерно оптимізму та віри в можливості правильного виходу із скрутного положення України і спрямували її на дорогу, яку ми усі бачимо, але не знаємо, як до неї дійти? А тринадцятий рік не мусить закінчитися погано, бо у нас, крім страху перед „забобонами", є глибока віра у Божу поміч!

О-КА

Пам'яті Абрама Кацнельсона

У ніч з 21 на 22 серпня у Лос-Анджелесі, Каліфорнія, помер, на 89-му році життя, відомий український поет Абрам Кацнельсон. Єврей з походження, він протягом усього життя освідчувався в любові до рідної України. Наприкінці минулого року у Києві вийшла до читачів нова книжка поета – „Лірика".У ній зібрано кращі плоди його натхнення.

Народився Абрам Кацнельсон в 1914 році у селі Городня Чернігівського повіту, пройшов через мало не все буремне XX століття, і воно пройшло крізь його поетичну душу.

Вчився я пісень дзвінкої щирости
В солов'їв у рідному краю.
Як же можна не поетом вирости
В цьому мелодійному краю?

Ставши вояком у 1941-му та пройшовши війну аж до повної перемоги над фашизмом, поет не лише відображав жахи війни, не тільки уславляв відважних бійців, а й нагадував про невмирущість природи й мистецтва. Під час найважчих для нього сталінських кампаній другої половини 40-их років, спочатку антиукраїнських, згодом – антисемітських, він не зрікся власної гідности і самоповаги:

Хрущовська „відлига" та роки романтичних сподівань – 60-ті – сприяли розквітові його творчости. У віршах Абрама Кацнельсона усе єднається природною гармонією: космічне й земне, рідне поліське село та неосяжний, буремний світ, світле й вірне кохання до дружини, музика й наука. Такий підхід до життя допоміг поетові, прив'язаному душею до рідної землі, віднайти зв'язок з нею на еміґрації:

З вершини літ душа
мов крила розпросторює,
Все відчува вона
осяжніш і гостріш.
В ній поєднались
географія, історія –
І Тихий океан,
і рідний мій Чибриж.

В Америці Абрам Кацнельсон видав дві книжки своїх поезій. І постійно друкувався в Україні. Його вірші - жива нитка, яка пов'язувала розірвані покоління у просторі та часі. Не віриться, що вже одним талановим, чесним, неповторним голосом стало менше. Абрам Кацнельсон з жахом передбачав у своїх віршах, що життя його обірветься на чужині. Так і сталося. Але його поезія долає межі й відстані. Вона живе в Україні і тут, серед нас.

Надія Банчик,
Каліфорнія

Редакція тижневика „Свобода" висловлює глибоке співчуття родині визначного поета України, творчість якого навічно залишиться в золотому фонді нашої національної поезії. Щиро шкодуємо, що „Свобода" втратила великого прихильника і, в останні роки, одного з найпопулярніших наших авторів. І водночас ми гордимося, що наші сторінки понесуть в історію ім'я Абрама Кацнельсона. Вічна Йому пам'ять!

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Простую в далечінь

Сердечно дякую редакційним співробітникам за теплу згадку про мене й привітання з моїм 93-літтям.

„Простую в далечінь,,
Вже звідану і ще не знану".

Простую з великою радістю, що українці нарешті відтворили вільну й незалежну державу, тимчасово захоплену московськими запроданцями, яка незабаром стане українською.

З щирим привітом і найкращими побажаннями.

Олекса Гай-Головко,
Канада

Україно моя колосиста!

Щиро дякую за те, що надрукували мою статтю „Павлусеве дитинство" (ч.31). Я народилася 1922 року, все бачила сама і чула від людей, але мовчала. Навіть мамі не казала. Ми приїхали в Дітройт з табору Райне в Німеччині. Там було українське життя. Знала добре з табору родину Волянських, яким часами в мистецтві ставала в пригоді.

Ми з чоловіком були вдячні, що в Америці є газета „Свобода", де можна було помістити оголошення про розшуки. І от відізвалися наші приятелі, з якими ми жили в дружбі, як одна родина.

Від того часу я дописувала до газети про різні події, випустила три книжки. Минулого року прийшла на світ моя книжка для наших дітей „Родинне дерево". Діти дуже вдячні. Ми маємо три дочки і одного сина. Але мені тепер 81-ий рік, і час покласти перо, бо операція очей не вийшла, як думалося. Висилаю вірш з книжки, яка не пішла у світ.

Україно моя колосиста,
Україно чарівна, барвиста,
Усім серцем до Тебе я лину
Моя дорога Батьківщино.
Ті садки, що цвіли нам весною,
Чарували теплом і красою,
Мої ноги колись там ходили,
На землі дорогій України.
Ті степи широкі, просторі,
Ті полтавські дороги на волі,
Як там гарно було у спокої,
Але вже не змінити нам долі.
Ми залишимось тут, у чужині,
Бо літа вже нам відслужили,
Лиш душею до тебе я лину,
Дорога ти моя Україно.
Зоставайтесь, браття, на волі,
Дочекаєтесь кращої долі,
І розсипеться зло і руїна,
І воскресне моя Україна

Ольга Ґаховська,
Діборн, Миш.

Хочемо допомогти дитячій лікарні

Від 1993 року у Львові, по вул. Виговського, 32, діє дитячий денний стаціонар, в якому лікують хворих дітей, які не потребують цілодобового перебування в лікарні. Кожний день тут перебуває понад 40–45 дітей з різними діягнозами: хронічні захворювання шлунково-кишкового тракту і жовчовивідних шляхів, хвороби нирок, бронхіти, пневмонії, астма, анемії, харчові отруєння, глистні інвазії та інші.

Переважно це діти з бідних родин, напівсироти, які незадовільно харчуються і часто хворіють. На жаль, державне забезпечення лікарні є недостатнім. Бракує медикаментів, особливо антибіотиків, вітамінів, препаратів заліза, протиалергічних засобів, ферментів, немає елементарного медичного устаткування для обстеження і діягностики.

Приміщення лікарні потребує відновлення. Крім того, немає жодного способу зацікавити дітей в той час, коли вони є в лікарні, а перебувають вони тут щоденно по 4–5 годин.

Просимо подати допомогу лікарні через організацію „Американці в обороні людських прав в Україні" (АГРУ). Чеки прошу виписувати на „AHRU – the Lviv Clinic". Усі пожертви звільнені від податків,. Адреса: 43 Midland Place, Newark, NJ.

Божена Ольшанівська,
голова АГРУ,
Нюарк, Н. Дж.

Добрі вчинки творять нові добрі діла

Скажімо собі правду, що українцям в Америці усе важче допомагати українцям в Україні. Громадські організації завмирають, школи і церкви порожніють. А про українців східньої діяспори за цих часів й згадки немає. Як вони там живуть, яким буде їхнє майбутнє? Тільки в Казахстані не набагато менше є нашого люду, ніж в Америці. Сучасний український уряд і далі вважає їх „засудженими", молоддю ніхто не цікавиться, зате Росія дає стипендії студентам, які, по закінченню студій, там залишаються і пропадають для нашої нації.

Тому треба подякувати Ірені Захарків, яка, довідавшись від о. Василя Говери з Караганди про мрію тамтешніх дітей побачити Україну, вирішила зробити їм подарунок. П'ятиденна подорож з Караганди до Карпат коштовна, але вона зуміла зі своїми приятелями зібрати 4,700 дол. на оплату поїздки 22-ом дітям. Доброзичливо відгукнувся на цю подію посол України в Казахстані Василь Цибенко, за старанням якого Міністерство транспорту України видало цілій турі дармові залізничні квитки. Так добродійний вчинок мешканок з Чикаго спонукав український уряд згадати про земляків. З пожертвуваних грошей утворено фонд для іншої тури до України на другий рік. Молоді українці повернулися до Казахстану 5 серпня і привезли з собою багато радісних вражень.

Іван Буртик,
Кліфтон, Н. Дж.

Відновлюється наша церква в Кракові

Україномовна преса Польщі і Америки докладно повідомляла про відбудову української католицької церкви у Кракові. Весною цього року було посвячено відновлений вівтар. Посвячення здійснив Митрополит УГКЦ Польщі Іван Мартиняк, разом з парохом о. мітратом М. Феціюхом та священиками Перемиської дієцезії. На посвяченні був присутній Архиєпископ Кракова Францішек кардинал Махарський та група католицьких священиків з краківської дієцезії.

До 27 вересня 2003 року, до празника Чесного Христа, краківська парафія сподівається відновити 50 відсотків іконостасу. До кінця іконостас має бути збудований, але щоб його викінчити, треба подолати певні фінансові перешкоди. Йдеться про позолочення іконостасу та царських і дияконських воріт.

Мистецьке виконання іконостасу проходить під наглядом Церковної ради та Краківської комісії відбудови пам'яткових будинків. В склад комісії входять воєвідський архітектор, спеціялісти з ділянки охорони пам'яток, урядовці, представники фірм, що виконують різьби, малюнки, позолоту.

Завдання комісії є доглянути, щоб відновлений іконостас повною мірою відповідав первісному творові Яна Матейка. Парох о. М. Феціюх робить заходи, щоб відбудований храм був зареєстрований як пам'ятник та перебував під охороною держави.

Хто має бажання фінансово посприяти відбудові української католицької церкви у Кракові, може вислати чек на адресу Комітету допомоги українській католицькій церкві св. Норберта, 33-52 Utopia Parkway, Flushing NJ 11358.

Лев Добрянський,
член Комітету,
Флашінґ, Н. Й.

Школа у Переволочній просить допомоги

Надсилаємо до „Свободи" листа Надії Ушкало, директора школи в селі Переволочній, Буського району, Львівської области, яка пише: „В жовтні наша школа відзначатиме своє 80-річчя. А до цього часу ми хочемо зробити капітальний ремонт школи, щоб хоч ззовні вона мала гарний вигляд, бо стоїть така обдерта, що аж страшно дивитися, а влада на такий ремонт грошей не дає. Отож звертаємося з проханням допомогти в ремонті фасаду школи. Допоможіть нам! Надія Ушкало, директор школи".

Прошу помістити в часописі заклик до української діяспори допомогти відновити зовнішні стіни будинку школи. Ми відкрили в банку рахунок для пожертв. За усіма довідками з цього питання можна звернутися на мою адресу: 2224 Harris Rd., Cleveland, OH 44147.

Петро Лагола,
Клівленд, Огайо

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Перше джемборе на Союзівці

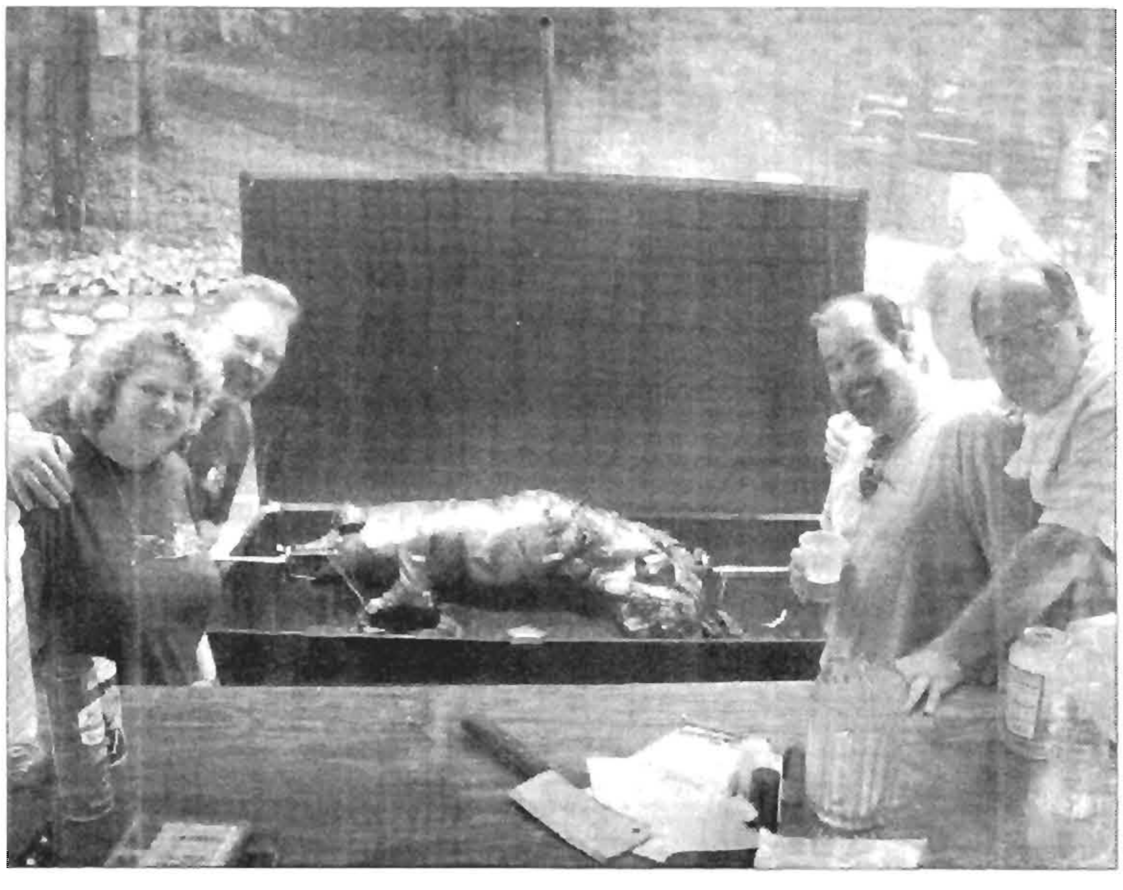
КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Союзівка на повну силу працює у липні і серпні. Наприкінці першого тижня у серпні вперше тут відбулося Спортове джемборе.

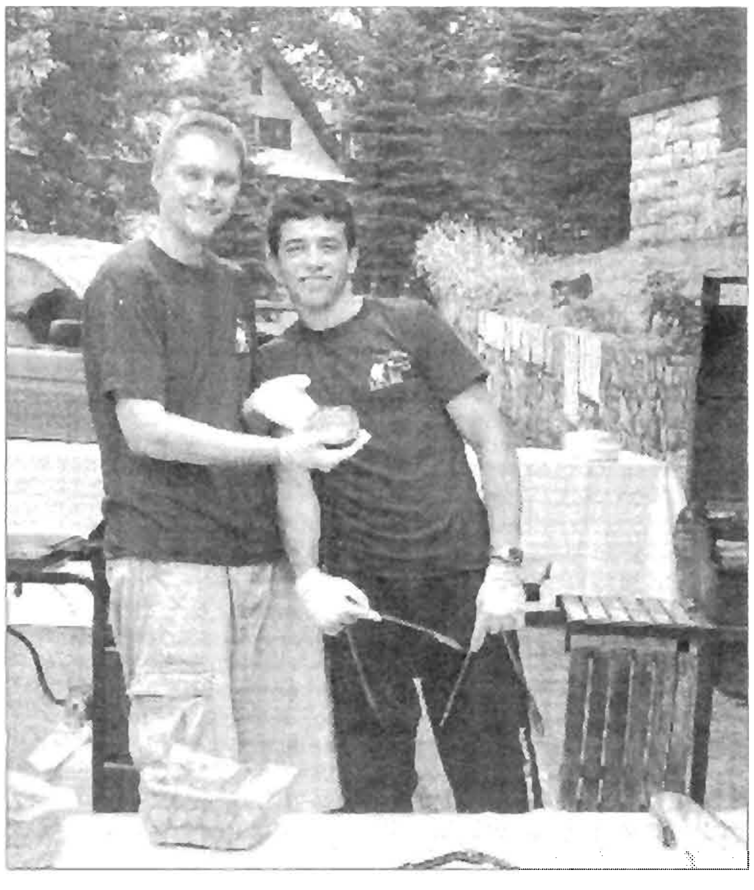
Однією з найважливіших імпрез цього свята було відкриття нового майданчика для гокею, який різниться від звичайного тим, що дозволяє грати на роликах, а не тільки на ковзанах. У відкритті взяв участь М. Крушельницький, тренер дітройтського гокейового клюбу „Червоні крила". (Він одружений з Аретою Ракочою, колишньою тенісовою першункою Союзівки з 1984 року. Їхнє весілля відбулося на Союзівці).

Поряд із Джемборе відбулася також вистава для дітей „Бараболя", мандрівка в довкілля Союзівки, плавання, велосипедна прогулянка, смаження м'яса.

Ось деякі світлини із Спортового джемборе: вгорі зліва – зірка гокею Майк Крушельницький (четвертий зліва) на новій гокейовій площі з головним кухарем Союзівки Андрієм Соневицьким, що теж грає в гокей (третій зліва), директором Союзівки Нестором Пaславським (п'ятий зліва) і координатором діяльности на Союзівці Володимиром Наливайком (третій справа); вгорі праворуч – вистава для молоді „Бараболя" із Романом Кагутом та Ігорем Бачинським; внизу праворуч – працівники Союзівки готують ковбаски до смаження; внизу зліва: Карен і Рас Челяки з акторами „Бараболі" запікають порося на рожні; посередині – молоді велосипедисти біля пам'ятника о. Григорія Грушки.

Фото: Катя Капустенко і Олеся Ґуран

Завершився...

(Закінчення зі стор. 1)

А. Лозинський – президент СКУ

36 років був північно-американським феноменом. Хтось приїжджав з Арґентини чи навіть Австралії, декілька приїжджали з Европи, але здебільшого СКВУ-СКУ (в його оригінальній назві ще був прикметник „вільних") – це був конґльомерат українських організацій Сполучених Штатів і Канади (хоч і без участи також вільних „проґресистів", але ті й не пхались у СКУ). А керівництво СКУ – за домовленням – очолювали то „мельниківці", то „бандерівці".

Але п'ять років тому, в Торонто, був тільки один кандидат на президента СКУ – нюйоркський юрист і президент Українського Конґресового Комітету Америки Аскольд Лозинський. Він почав ґльобальні поїздки, під час яких залучав розкинуті по світі українські організації до СКУ, почав старання, щоб СКУ дістав право представництва недержавної організації при ООН, врешті задумав провести восьмий конґрес у Києві.

І Київ запхав палку в колесо СКУ. По-совєтськи. Конґрес мав відбутись в Українському домі (колишньому музеї Леніна), але за три тижні до відкриття конґресу Український дім „вирішив" почати ремонт і повідомив організаційний комітет, щоб шукав іншого приміщення. А ще через півтори тижня, вже коли організатори знайшли притулок в Будинку вчителя, Український дім змінив свою думку щодо початку ремонтних робіт.

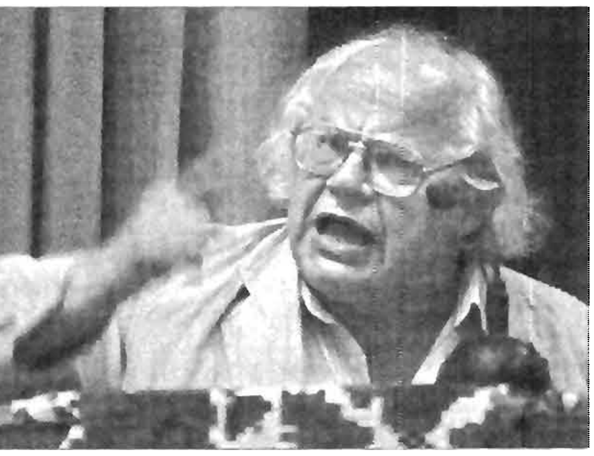
Про все це розповів на прес-конференції перед відкриттям конґресу 18 серпня А. Лозинський і навіть натякнув, що СКУ думає взяти справу до суду, „бо ми договори шануємо", а між СКУ і Українським домом (яким відає уряд) був договір, підкріплений грошевим завдатком на суму 37 тисяч гривень (около 7 тисяч американських долярів).

Якщо були ілюзії про те, що Україна вітає своїх сестер і братів по всьому світі, то вони розсипались. Але організатори покрили все це позитивною аврою: перший СКУ в Україні відбувається не в колишньому музеї Леніна, а в будинку, де Центральна Рада проголосила незалежність України 85 років тому (теперішній Будинок вчителя). Проблема в тому, що найбільша заля Будинку вчителя вміщає менш як 500 осіб, і на відкритті для багатьох охочих місця не вистачило. І не тільки. Ще за чотири дні до відкриття довелося припинити акредитування журналістів. Делеґати і достойні гості і журналісти заповнили кожне сидяче місце колишнього будинку Центральної Ради (який, до речі, також декілька років служив як музей Леніна). А там, як і 100 років тому, охолодження немає. І хоч Київ не Багдад і не Вашінґтон, в серпні в переповнених залях доводиться пріти.

Від влади на відкритті були чиновники другого, третього і четвертого рангу. Дмитро Табачник, віце-прем'єр-міністер з гуманітарних питань, сидів у президії. Він прочитав привітання від Президента і прем'єр-міністра України. Найбільшу овацію дістав найпопулярніший нині політик Віктор Ющенко (який вже міг би бути черговим президом України, якщо б вибори відбулися сьогодні, але до виборів ще більше, як рік). Тут не можна не згадати те, що В. Ющенка привітали гучніші оплески, коли його представляли, ніж ті, які він здобув після свого не надто запального виступу; назвім це промовою в стилі раннього Ала Ґора. Наприклад, на початку свого виступу В. Ющенко заявив: „Я був і залишаюсь оптимістом" і додав, що 12 років незалежности – це само по собі неабияке досягнення заради якого варто було жити 12 років. А далі він прочитав (підкреслюю, прочитав) цілу літанію негараздів в Україні, починаючи з того, що незалежна Україна пережила 12 років деукраїнізації. (Так „спічів" не пишеться, панове „спічрайтери". Це нотатка для політичних менаджерів Віктора Ющенка).

Нині у світі маємо велику „східню" діаспору, якої до 1991 року не існувало. П'ять років тому в Торонто був один представник східньої діяспори. Цього року у Києві їх – понад 100. А. Лозинський згадав це у своєму виступі і пояснив, що це було головною мотивацією проведення конґресу в Україні. До Києва могли приїхати делеґати з Татарстану і Узбекістану і з Казахстану, а до Торонто чи Чикаґо, чи того ж НюЙорку ледве чи вони б дістались. Розповіді-звіти окремих представників з 26 країн світу на пленарній сесії конґресу СКУ були цікавим елементом цього великого збору світового українства, бо ж насправді ми мало про себе знаємо.

Наприклад, у сусідній Угорщині уряд фінансує культурне життя своїх меншин, в тому числі української, вона має свої органи самоврядування, але там різні русофільські сили також вимагають свою частку і при тому намагаються дискредитувати українців. У Грузії діє українська школа – як перший закордонний колеґіюм університету „Києво-Могилянська академія", і суботні українські школи. Цікаво і те, що українські шкільні підручники, видані в американській і канадській діяспорах виявились більш придатними для грузиномовних

Голова товариства „Україна-Світ" Іван Драч виступає на VIII конґресі СКУ 20 серпня.

учнів, ніж ті, які виходять в Україні. В Естонії вся преса приватна, отже, уряд не дає дотацій газеті українців, але вони мають можливість подати свою точку зору в естонських газетах, мають реґулярні радіопрограми і недавно заснували молодечу організацію Пласт. У Латвії українська громада нараховує 52 тисячі осіб, тягне свою історію з 1911 року, українська школа в Ризі існує вже 12 років і цього року мала перших випускників. Але чимало українців Латвії не мають латвійського громадянства, а тим самим і менше прав. В Узбекістані, де український центр діє всього 9 років, діти, які колись не знали що таке українська мова, тепер вивчають її в школі, а документальний фільм про українців в Узбекістані здобув перше місце на фестивалі в Ялті.

Між СКУ і Українською Всесвітньою Координаційною Радою (УВКР) яку тепер очолює Михайло Горинь і яку недофінансовує уряд України (грубо кажучи, дотація на УВКР становить одну десяту того, що витрачає маленька Словаччина на свою аналогічну організацію для праці з діяспорою), вже роками точиться часом дружня, часом менш дружня боротьба за українські душі поза Україною суші. Але на київському СКУ Михайло Горинь, з президії, вітав рішення проведення конґресу у Києві, і бюро УВКР служило базою Організаційного комітету конґресу СКУ.

Тим часом на відкритті конґресу було з два десятки депутатів Верховної Ради України, а естрадна співачка Оксана Білозір, яка очолює у Верховній Раді комісію зв'язків з діяспорою навіть сиділа у президії.

З великої кількости політичних партій в Україні тільки одна, Українська народна партія, подбала про висвітлення свого „бренду" перед діяспорниками: її члени роздавали учасникам партійну газету „За нашу Україну" і при вході до будинку тримали транспаранти з написами „Єднаймося!", „Вітаємо делеґатів!" і „Ганьба владі, яка святкує рік Росії у 70-ту річницю голодомору". Українська народна партія? Це нова назва Українського Народного Руху, або „Руху Юрія Костенка". Ця партія перебуває у складі фракції „Наша Україна" Віктора Ющенка.

Один з перших провідників Народного Руху України Михайло Горинь розмовляє з вдовою довголітнього голови НРУ Вячеслава Чорновола Атеною Пашко в залі засідань VIII конгресу СКУ. Фото УНІАН

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

І в словах, і в серцях – Україна

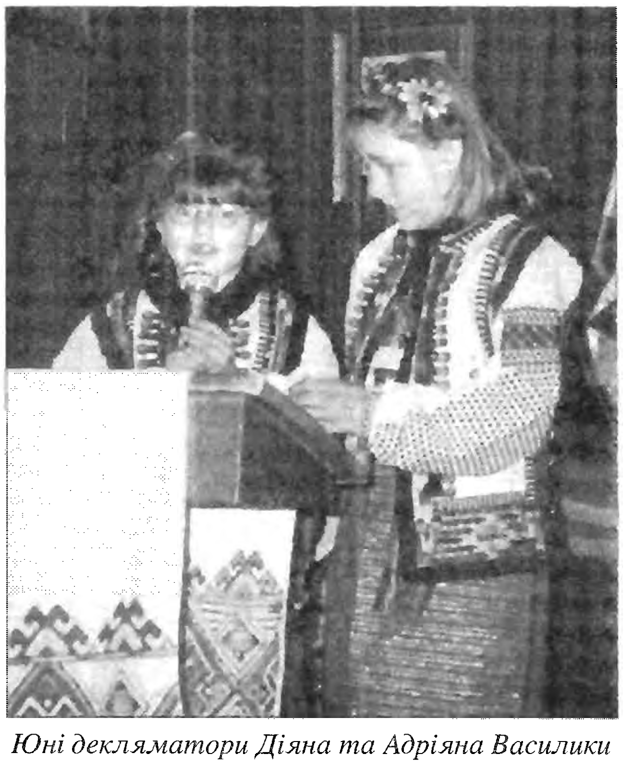
КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Вранці, після Служби Божої в церкві Пресвятої Трійці, під час якої отець Володимир Пісо виголосив глибоко релігійну і водночас пристрасно патріотичну проповідь, парафіяни і багато гостей заповнили прицерковну залю, гарно прибрану з нагоди 12-ої річниці Незалежности України.

Голова місцевого Відділу УАКРади д-р Володимир Бакум представив доповідача, головного редактора нюйоркського тижневика „Національна Трибуна" Любов Дмитришин-Часто. У змальованих нею економічному, політичному і моральному портретах сучасної України містилися відомі нам усім більші і менші плями, та все ж у цілому в доповіді переважала віра у близькі позитивні зміни в Українській державі, віра в її поступ.

В мистецькій частині програми хор „Золотий гомін" під диригентурою д-ра Олега Волянського виконав „Молитву за Україну" Миколи Лисенка, пісні „Зашуміла ліщинонька" Миколи Леонтовича, „Гей, Карпати, рідні гори" Дмитра Котка, „Ой, верше мій, верше" (народна пісня в музичному опрацюванні Богданни Волянської), гимн американських українців „Далека ти, а близька нам" і „Живи, Україно" Михайла Гайворонського на слова Олександра Олеся.

Співають сестри Лілея (зліва) і Богданна Волянські

Юні декляматори Діяна та Адріяна Василики

Доповідачка Любов Дмитришин–Часто за святковою трибуною

З великим душевним піднесенням і професійною вионченістю сестри Лілея і Богданна Волянські співали стрілецькі пісні на слова і музику Романа Купчинського – „Чи знаєш ти найкращу в світі пісню" та „Маєва нічка".

Маленькі школярочки Діяна та Адріяна Василики декламували вірш М. Горішнього „Привіт Україні", а Зеновія Бундзяк – вірш Тетяни Носко-Оборонів „В річницю Незалежности" та поезію невідомого автора „Україно-ненько".

З коротеньким і надзвичайно зворушливим словом звернувся до залі 97-річний отець Еміль Шараневич, дякуючи доповідачці, парафіянам, гостям, хористам за гарний ранок, яким розпочато день 24 серпня.

Після відспівання усіма присутніми молитви-гимну „Боже великий, єдиний" голова Відділу УККА Микола Вітенко закрив свято відзначення 12-ої річниці незалежности Української держави.

І. Стешук

Хор „Золотий гомін"з дириґентом д-ром Олегом Волянським

7 вересня: День української традиції

АСТОРІЯ, Н. Й. – Парафія Чесного Хреста влаштовує свій щорічний День української традиції, в неділю, 7 вересня, при церкві Чесного Хреста (Holy Cross Ukrainian Catholic Church Grounds), при 31-ій авеню на розі 30-ої вулиці в Асторії, Ню-Йорк. Початок о 1-ій годині після полудня.

Для вашої розваги: українська музика (диск-жокей), виступ танцювальної групи „Барвінок" (о 3-ій годині). Будуть смачні українські страви, виграш-льотерія, гри і фанти. Вступ – безкоштовний. Запрошуємо до участи!

о. Бернард Панчук

Літня церковна школа

ПАРМА, Огайо. – Одинадцята із черги Літня церковна школа при Українському православному соборі Св. Володимира відбулася від понеділка, 4 серпня, до п'ятниці, 8 серпня. У школі взяли участь 63 дітей, поділених на сім кляс. Кожного дня парафіяльні священики розпочинали і закінчували лекції молитвою з коротким словом до дітей. Діти брали участь в п'яти лекціях, в тому числі з релігії, музики, ручної праці.

Тема цієї однотижневої програми – „Ми є родина" – кожного дня була розподілена на домашню і церковну родину. Четвер був присвячений українським родинам, що страждали і померли під час Великого голоду в Україні. Діти відвідали кімнату, присвячену Голодоморові, в будинку школи при соборі св. Володимира. В ній діти побачили багато знімок про жертви Голодомору. Діти також склали квіти при пам'ятнику Голодомору, який стоїть біля храму, проспівали „Вічная пам'ять!".

8 серпня шкільний тиждень закінчився програмою зі співом дітей, промовами пароха собору о. Івана Наконечного та директора вакаційної школи і опікуна молоді в парафії Маріянни Склярик.

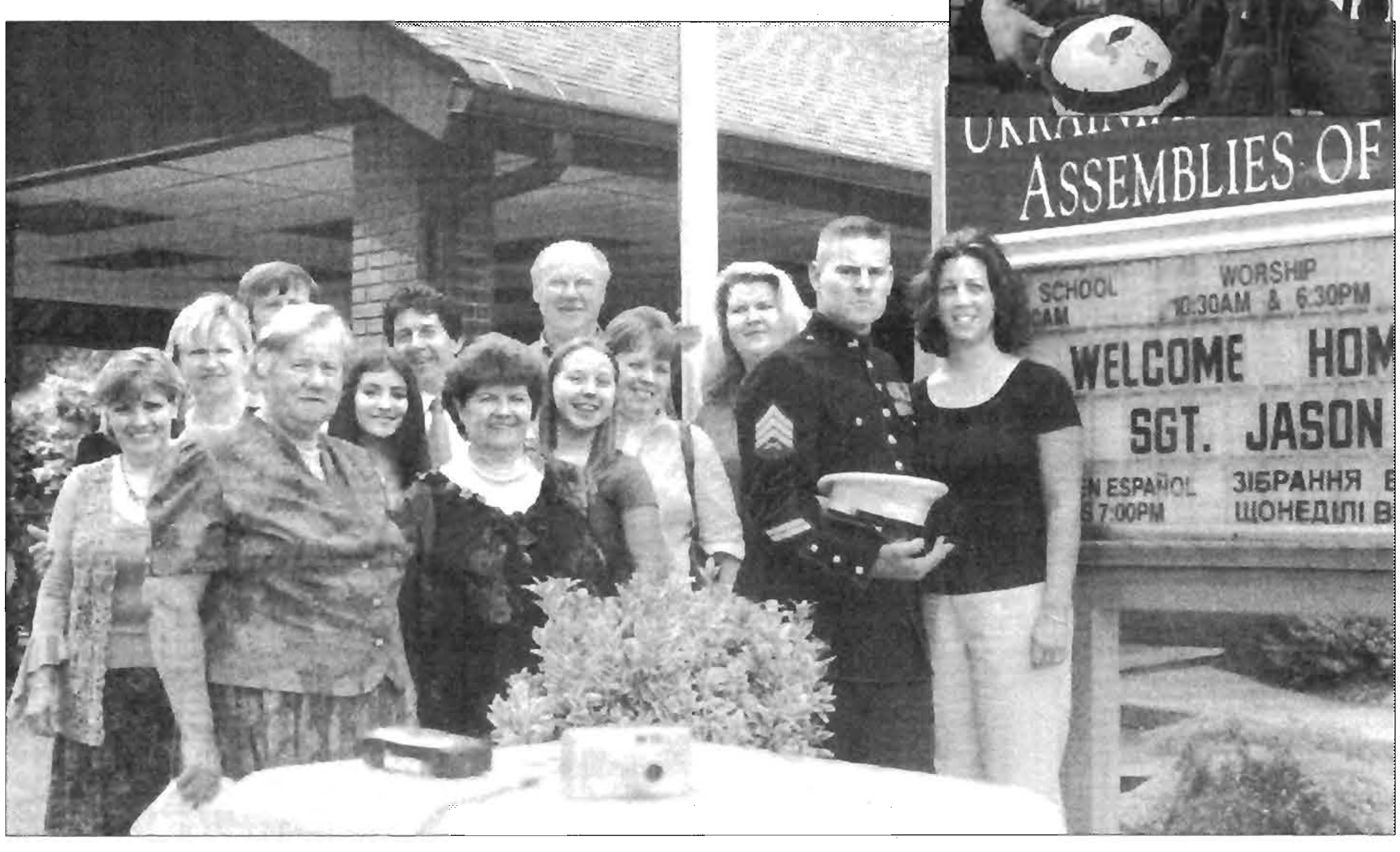
На фото: Діти, священики і учителі Літньої церковної школи перед собором

Маріянна Склярик

Сержант Д. Шуствал повернувся з війни

ЮНІОН, Н. Дж. – 17 серпня громада Української євангельської церви вітала сержанта Джейсона Шуствала, його батьків Андрія і Росу, дружину Лопрімо з поверненням вояка з війни в Іраку. Д. Шуствал служить у резерві морської піхоти і бере участь у бойових та миротворчих діях війська США. Минулого року він півроку перебував в Косові, а на початку нинішнього року був покликаний до Іраку. Сержант розповів про мужність американських вояків в боях з військом Садама Гусейна, загибель багатьох з них в ім'я розвитку демократії в цій країні. На щастя, в його команді втрат не було. Д. Шуствала вразив низький життєвий рівень іракців і перенасиченість пропагандистським вихвалянням режиму і самого диктатора.

Громада церкви вітала сержанта Д, Шуствала і його родину.
Вгорі праворуч: сержант Д. Шуствал на іракській війні

20–21 вересня: дні пам'яті Голодомору

ЧИКАҐО. – Громадський комітет міста поставив в 1993 році пам'ятник жертвам Великого голоду коло Української православної церкви в Блумінґдейлі, передмісті Чикаго (скульптор Анатолій Кущ з України).

Спадкоємцем громадського комітету стала Фундація українського голодомору, заснована 2 грудня 2002 року і офіційно зареєстрована в штаті Ілиной як неприбуткова, звільнена від федерального податку США, українська суспільно-громадська корпорація.

Ціллю Української фундації є вшанування кожного року біля пам'ятника, який є власністю української громади Чикаґо, жертв голодомору та пригадування людям про голод 1933 року влаштуванням конференцій, виставок в публічних місцях, публікацій в засобах масової інформації, інші дії, щоб трагічні роки в Україні знав і засудив його виконавців увесь світ, як це передбачено Деклярацією людських прав ООН.

Членами Фундації можуть бути особи, старші 21 року, що проживають в США та інших країнах. Річна вкладка – 25 ам. долярів, а для організацій – 50 дол. Управа Фундації, яку очолює Микола Міщенко, вибирається на річних зборах з дев'яти осіб. Ми закликаємо українську громаду стати членами Фундації, виславши належну плату на адресу: Ukrainian Genoside Famine Foundation, 721 N. Oakley Blvd., Chicago, IL 60612, USA.

Нинішнього року на відзначення 70-річчя Великого голоду 20 вересня, об 11-ій год. ранку, буде програма для учнів всіх шкіл українознавства Чикаґо і околиць в залі парафії св. Володимира і Ольги з показом їм фільму „Жнива розпачу". Після фільму учні оглянуть виставку „Голодомор 1933" в Українському Національному Музеєві.

21 вересня в осередку української православної церкви св. Андрія в Блумінґдейлі відбудеться спільна соборна Панахида, на яку запрошено Патріярха УПЦ КП Філарета. Після Панахиди в церкві відбудеться програма, виступить голова Фундації „Тризуб" Петро Борисов, а в залі парафії відбудеться голодний обід з відповідною мистецькою програмою. Головним доповідачем буде Марія Климчак – директор радіопрограми „Українська хвиля". Початок об 1-ій годині дня.

Ол. Коновал

УКРАЇНА І СВІТ

Невесела історія: Україна в Росії купує збіжжя...

Наприкінці серпня першу партію російського зерна – 166 тисяч тонн – відвантажать з елеваторів Ставропольського краю Росії до України за ціною 585 гривень за тонну, повідомляє прес-служба Кабінету міністрів. Закупівлі проводить Державний Комітет резерви України з тим, щоб відіслати хліб до регіонів, які найбільше постраждали від несприятливої погоди цього року.

Тим часом Міністерство економіки та з питань євроінтеґрації стурбоване тим, щоб внаслідок заходів, яких вживає уряд для наповнення продовольчого ринку, країну, хоч як це парадоксально, не спіткав дефіцит продовольчого зерна. Щоб не допустити цього, 10 серпня міністер Валерій Хорошковський зустрічався з учасниками Української зернової асоціяції. Представники зернових компаній зазначили, що обмеження уряду щодо операцій з високоякісним зерном тепер доповнюються обмеженнями місцевих органів влади на операції з багатьма видами рослинницької продукції, неформальними обмеженнями на транспортування зерна територією України, спробами адміністративного втручання в ціноутворення.

На думку торгівців зерном, адміністративний тиск та відсутність цінових орієнтирів гальмують імпорт зерна в Україну, потреба в якому, як вони вважають, становить 3 мільйони тонн. При цьому торгівці побоюються як кримінального переслідування (у разі, якщо вони продаватимуть зерно „не за тими" цінами, так і експропріяції, якщо вичікуватимуть прояснення ситуації).

У розмові з журналістами В. Хорошковський зазначив, що на міжнародному ринку ціна на зерно становить від 140 до 150 дол. за тонну і зростає на 3–5 дол. щотижня. На його думку, чим більше перешкод на шляху торгівців зерна поставить уряд, тим більше втрат матиме в нинішній ситуації Україна. В. Хорошковський вважає, що уряд вжив відповідних заходів для устабілізування цінової ситуації одразу після виникнення ажіотажу на продовольчому ринку, однак збереження адміністративного втручання в ринок, на його думку, може збільшити зловживання, тіньовий обіг зерна і відновити панування бартерних операцій. Міністер упевнений, що завдання держави на цьому етапі – створити найкращі умови для ринку, тобто забезпечити невтручання і дати ґарантії торгівцям, а вже ринок сам потурбується про те, щоб не було дефіциту.

На думку В. Хорошковського, цінова невизначеність у питанні поставок до України російського зерна за міждержавними угодами чинитиме на ринок нездоровий тиск. Він також прогнозує, що в кінцевому результаті російські ціни на зерно вийдуть на рівень світових, і провідним чинником при закупівлях стануть тарифи на перевезення та відстані. Отже, вигіднішою для України може виявитися закупівля зерна на міжнародних біржах. При цьому він уточнив, що з таким завданням найкраще впораються торгівці зерном (якщо зняти для них обмеження і дати ґарантії від втручання), тоді як держава обов'язково програє, якщо візьме на себе повну відповідальність за наповнення зерном продовольчого ринку.

На думку міністра, ситуація на світових ринках свідчить про те, що підвищення цін на хліб в Україні все одно не уникнути. У цьому випадку державі набагато вигідніше відмовитися від стримування цін адміністративними заходами, що обов'язково приведе до додаткових витрат бюджету, які ляжуть на всіх платників податків, тоді як реальні пільги отримають забезпечені верстви населення. Натомість В. Хорошковський пропонує, щоб держава взяла на себе притаманну їй соціяльну функцію і компенсувала найменш захищеним громадянам втрати з їхніх гаманців, пов'язані з підвищенням цін на хліб, борошно та макаронні вироби.

Ще одну загрозу економіці міністер вбачає в тому, що в країні встановилися високі ціни на сортове посівне зерно, яке господарства нині не прагнуть купувати. У зв'язку з цим майбутня сівба може бути проведена насінневим матеріялом низької якости, що позначиться на врожаї наступного року. Міністер з іронією ставиться також і до того, що на захист інтересів українських громадян від приписок і спекуляцій сьогодні підняли правоохоронні структури. На його думку, приписки в ринковій економіці будуть можливими, доки за високі урожаї даватимуть ордени.

Не тільки Міністерство економіки, але й інші держструктури сьогодні відчувають подвійність ситуації на продовольчому ринку. Наприклад, Антимонопольний комітет стверджує, що внаслідок здійснених ним розслідувань на ринку продовольчих товарів першої необхідности у ряді регіонів досягнуто зниження цін. Водночас АМК, вустами свого керівника Олексія Костусєва, зазначає, що події останніх місяців свідчать про недостатній розвиток в Україні ринкових механізмів. Ось тут, як то кажуть, АМК дивиться в корінь проблеми.

Віталій Княжинський,
„День"

5-7 вересня: фестиваль „Бойківська ватра"

ДОЛИНА, Івано-Франківської обл. – 5-7 вересня в Долині відбудеться фольклорно-етнографічний фестиваль „Бойківська ватра", в часі якого буде відкрито музей „Бойківщина", запалено Бойківську ватру (за участю фолкльорних колективів), відбудуться виставки декоративного та прикладного мистецтва. Виставлятимуться твори художників району, бойківської вишивки, концертні програми, конкурс „Чарівна бойківчанка". Додаткова інформація: електронна пошта rda@dl.if.ua

Комітет фестивалю

Проєкт різдвяних карток УНСоюзу 2003–2004

Оксана Тритяк, координатор особливих проєктів та братської діяльности

До уваги мистців!

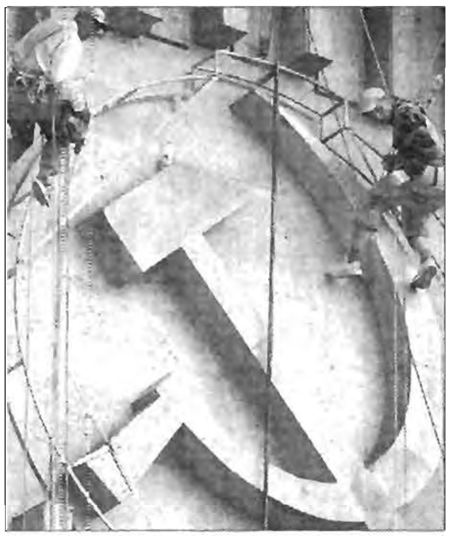
Вже серпень – і час подумати про різдвяні картки. УНСоюз починає збирати твори українських мистців, які бажають брати участь у щорічному проєкті УНСоюзу різдвяних карток. Впродовж минулих років у цьому проєкті взяли участь понад 30 мистців. Для репродукції ми прийматимемо твори мистців з українською традиційною різдвяною тематикою. Попередніми роками мистці надсилали твори у різних жанрах і техніках – олія, акварелі, темпера, графічне мистецтво, батік, дереворити, керамічні кафлі та інші, і таким чином наша колекція була цікавою і різноманітною.

Видаючи різдвяні картки УНСоюз, має на меті популяризувати традиційне українське мистецтво та підтримати наших українських мистців. У цьому році знову УНСоюз плянує видати понад 120,000 карток, які розсилатиметься в Америці, Канаді і Україні. Увесь дохід з продажі різдвяних карток призначений на Фонд Відродження Союзівки і на допомогу Українській Народній Фундації, створеній УНСоюзом у 1992 році для сприяння харитативним, культурним і освітнім програмам в Америці, Канаді і Україні. Українська Народна Фундація має статус 501 (c) (3) і всі пожертви на Фундацію можна відтягати від податку.

Плянуючи наш цьогорічний проєкт різдвяних карток, ми радо вітатимемо усіх учасників. Просимо надсилати прозірки, фото або оригінальні твори, які надаються до репродукції, до Головної канцелярії УНС не пізніше, як 30 вересня 2003 року. З усіми запитами прошу звертатися до: Оксана Тритяк, координатор особливих проєктів.

UNA, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.
Tel.: (973) 292-9800, Ext. 3071 або 1–800 253-9862.

Старі символи відходять. А які з'являються?

КИЇВ. – Стару емблему радянських часів – серп і молот – на будинку Федерації профспілок на Майдані незалежности столиці замінено на нову (світлина вгорі). Напередодні Дня незалежности її закрили пластиковим щитом під мармур з новою емблемою Федерації профспілок – круглим барельєфом з буквами „Ф і П“.

Здавалося б, можна вітати появу в Україні нової символіки. Проте на Донбасі у цей же час відкрито відразу два пам'ятники – російському співакові Йосипові Кобзону, який проживає в столиці Росії і всіляко прославляє її, а також … російській гарматі.

Точну копію „Цар-пушки“, що стоїть в московському Кремлі відкрив у часі свого перебування на посаді губернатора Донецької области Віктор Янукович, нинішній прем'єр України. „Цар -пушку“, виготовлену іжевськими майстрами, подарував уряд Москви.

Напередодні Дня незалежности, 19 серпня 2003 року, благодійний фонд „Золотий скіф“ поширив інформацію про продаж пам'ятника, який перебуває в майновій заставі у зв'язку з фінансовими труднощами. Гармата сама по собі – гарна, коли б здавна не служила ознакою сили Російської імперії і погрозою „неслухняним народам“.

Фото УНІАН

В. Янукович біля подарунку з Москви

Прилетів з Німеччини літачок...

Літак „Муней“ з Німеччини приземлився в Дніпропетровську
Фото УНІАН

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – 18 серпня туристичний літак „Муней“ з Німеччини, з бортовим номером 201 CV, перетнув український кордон та приземлився в Дніпропетровську. Після цього його затримали, оскільки з'ясувалося, що у нього не було дозволу на переліт. Управління Служби безпеки України в Дніпропетровській області почало розслідування за статтею „порушення правил міжнародних летів“. На борту літака були його власник, 74-річний пілот Ергард Ульвер, 64-річний Карл Ганс Кнавер. Стільки ж років і їхньому пасажирові Ервінові Фріцові Шульцові. Вони вилетіли 17 серпня з міста Лайгінґен на переговори з представниками торговельно-промислової компанії „Рейнфорд“. Німці мають дійсні українські візи та в'їзні документи. Вони заявили, що подавали заявку до „Украерорух“ на отримання дозволу для перетину повітряного простору, але зі собою дозволу не мали.

20 серпня Міністерство закордонних справ України передало німецькій стороні ноту з приводу несанкціонованого перетину державного кордону України групою громадян ФРН. У ноті цей випадок розціниється як акт незаконного порушення повітряного простору України, що, в свою чергу, об'єктивно створило загрозу безпечному летові літаків над територією України та могло привести до авіяційної катастрофи.

Посольство Німеччини в Україні заявило, що пілот літака надав розклад лету в Німеччині, але не знав, що подання розкладу лету недостатньо для його початку, і шкодує про свою помилку.

Крім того, він повідомив про свої наміри в Генеральному консульстві України в Мюнхені. Водночас у німецькому аероклюбі тільки розводять руками, коли чують про необхідність особливих дозволів для приватних легкомоторних літаків, які перетинають український кордон. Експерт цього клюбу з правових питань Гюнтер Бертрам пояснив: „Згідно з Чикаґською угодою про міжнародне цивільне авіосполучення, підписаною 1944 року, для приватних легкомоторних літаків не потрібно мати формального дозволу на перетин повітряного простору тієї чи іншої країни. У Німеччині, наприклад, приватні літаки можуть вільно перетинати національний повітряний простір. Тільки для машин, що здійснюють комерційні лети, потрібно мати спеціяльні дозволи“.

Двом з трьох німецьких громадян відразу повернули пашпорти, їх розмістили в готелі, а не в слідчому ізоляторі. Самі подорожуючі спокійно поставилися до інциденту і не скаржаться на ставлення до них з боку українських офіційних представників.

Отже, сталося непорозуміння, яке з'ясовується без особливого напруження. Проте залишається без відповіді запитання: як поставилося до лету невідомого літака військо протиповітряної оборони України?

У ППО повідомили, що літак супроводжували протягом 2 годин від самого кордону. Німці вийшли на зв'язок тільки за 100 кілометрів від Дніпропетровська. Але чи в часі терористичних нападів з використанням літаків можна так спокійно очікувати приземлення невідомого літака з-за кордону?

За матеріялами ЗМІ

Козацька „чайка"...

(Продовження зі стор. 1)

Тим, що відпочивали, доводилося спати в ногах у гребців. Часом вдавалося підняти вітрило і тоді „чайка" летіла, спінюючи хвилю. Зупинялися ненадовго, і дивним було, що, на відміну від Львова, до „чайки" приходило мало людей.

У Херсоні засіли на цілий місяць. Виявилося, що для того, щоб вийти в море, потрібні морські пашпорти. Всі спроби виготовити їх в Одесі нічого не дали. Тільки щасливий випадок познайомив нас з капітаном морського порту Маріюполя, який допоміг нам. Вийшли в море якраз в той день, коли в Картагені починалося свято. Російський корабель заняв перше місце серед копій історичних кораблів. Пізніше ми зрозуміли: якби „чайка" на той час була там, це місце могло б дістатися українському кораблеві.

Чорне море зустріло штормом, довелося скористатися допомогою яхти супроводу „Батьківщина", котра взяла нас на буксир. Через три дні шаленої хитавиці ми дісталися до Стамбулу. Турки впізнали „чайку" і в місцевих газетах була надрукована доброзичлива стаття „Козаки знову обстрілюють Стамбул".

Далі були Греція, Італія, Монако, Франція, мальовничі острови, надзвичайно прозора вода Середземного моря, гарна погода та незабутні зустрічі.

На жаль, того року „Пресвятій Покрові" так і не вдалося дістатися до Еспанії. Закінчувалось літо, настав час штормів, довелось шукати місце для зимівлі. На щастя, гостинні французи недалеко містечка Сан Тропе запропонували безкоштовне місце для стоянки. Всі кошти були витрачені на оплату яхти супроводу та харчі, тому довелося просити наших спонзорів з фанерного комбінату, щоб вислали за нами автобус, бо не було іншої можливості повернутися додому.

Ми вирішили наступного року піти в Савт Гемптон на старт кругосвітньої реґати, де вперше в такій клясі суден брала участь українська яхта „Гетьман Сагайдачний". Цього разу вирішили поставити на „чайку" мотор, що давало змогу зменшити кількість людей та відмовитись від супровідної яхти. „Чайка" показала себе як досить швидкохідний та надійний корабель. Часами нам вдавалося обганяти сучасні яхти, але не на кожен вітер „чайка" була добра. І дуже добре можна було зрозуміти, чому в описах про козацькі походи інколи козацькі „чайки" викидало на берег. Конструкція цього човна передбачала, що спочатку козакам доводилося проходити Дніпрові пороги, де гинуло на скелях немало човнів, а після цього виходити в море. Тому „чайки" не могли мати глибокої осадки, не можна було використати кіль, котрий утримує корабель при крутому вітрі і не дає зносити з курсу. Відповідно до конструкції „чайки" козаки вибирали і спосіб ведення морських баталій. Вдень, побачивши ворожі кораблі, опускали щогли і на відстані, з якої неможливо побачити „чайку", на веслах переслідували ворога до ночі, а тоді, користуючись перевагою у швидкості над важкими галерами, швидко наближалися і з близької відстані відкривали вогонь по ворогах. Кожен козак, вирушаючи в похід, мусів мати два мушкети, пістолі та шаблю. В той час, поки частина команди гребла, частина ладувала мушкети та подавали стрільцям, а ті вже вели безперервний вогонь, щоб не дати туркам отямитись та застосувати корабельні гармати. В описах про „чайки" згадується про обв'язку з очерету, котра прикріплювалась до борту корабля і не давала йому затонути у випадку, коли в „чайку" потрапляло ядро.

У 1993 році, завдяки допомозі Сесіль Жакобс, котра подарувала „чайці" мотор, залогою 17 чоловік ми вирушили у похід до Анґлії. На цей раз ми мали проблеми з візами, без яких не могли вирушити за кордон, втратили час і на встановлення мотору, але далеко від Сан Тропе відійти не вдалося. Між двома островами надійшла хвиля, котра зняла зі завіс стерно і некеровану „чайку" понесло на скелі, довелося кидати якір та викликати допомогу. Коли підійшов рятувальний човен, не змогли витягнути якір, довелось лишити його в морі. Наступного дня, коли вщух шторм, вирішили спробувати знайти якір. За пару годин це таки вдалося. Він засів у щілині одного-єдиного каменя, котрий був у цьому місці.

У Середземному морі хвиля крута та коротка, на довжину „чайки" (20 метрів) припадає до півтори-дві хвилі, тому на корпус постійно сипались удари хвиль, заливаючи човен аж за щоглу. Стояв такий гуркіт, ніби їхали по старій розбитій залізничній колії. Так добралися до Марселю, ввійшли в гирло ріки Рони і пішли вгору, у глибину Франції. Тепер було достатньо одного чоловіка на стерні, мотор працював, „чайка" легко йшла проти слабкої течії і можна було цілими днями спостерігати за чудовими краєвидами.

В Ліоні мали гарну зустріч з українською громадою, частування та співи до пізньої ночі. Салюти наших гармат шаленим гуркотом розносились містом, протилежний скелистий берег відбивав кожен постріл, підсилював його, а тоді розсипав тріском по цілій околиці. Після десятка таких салютів вирішили не зловживати терпінням французів і далі вже тільки співали.

А на ранок – знову в дорогу: ввійшли в канал де Бургонь, де через кожні 500-700 метрів чекає шлюз. Повільні працівники шлюзу потихеньку підходили до нас, розпитували про „чайку", звідки і куди ідемо, тоді неквапом набирали воду і т. д. Попереду 290 шлюзів і таким темпом ми не не встигаємо вчасно добратися в Савт Гемптон! Зібрали на смітниках із запчастин два велосипеди, посадили на них двох козаків і – вперед. Тепер до шлюзу під'їжджало двоє захеканих чубатих дядьків, які починали крутити корби. Тут же з'являвся невідомої конструкції корабель, який з ревом сурм та гарматними пострілами на повному ходу влітав до шлюзу. З нього на ходу вискакували дядьки і кидалися до воріт, зупиняли „чайку" і починало все крутитись, а ті, що під'їхали перші, неслися далі, до наступного шлюзу. Поки розгублений працівник шлюзу кліпав очима, не розуміючи, що ж відбувається, йому в руки тицяли плякат з „чайкою", на ходу заскакували у човен і вся гурма з галасом та реготом неслася далі. Доброзичливі французи ставилися до цього зі сміхом і не чинили нам перешкод.

За 18 днів ми пройшли 290 шлюзів та один тунель. Французи не вірили, що за такий короткий час нам вдалося подолати цей шлях. Потім ввійшли в Сену і, нарешті, Париж. Гримнула гармата. Париж відгукнувся канонадою тріску, що розносився, відбиваючись від будівель, розлітався вузькими вулицями міста. На жаль, це нам сподобалось. І пішла стрілянина.... Понад берегом бігли люди і махали нам руками, сигналили авта. Нам це приносило шалене задоволення, поки на катері не підійшла поліція. Вони ввічливо попросили нас перестати. Стрільнули ще тільки раз для поліцаїв і на цьому закінчили. Далі вже спокійно проходили через місто, біля нас ішов поліцейський човен.

Біля собору Паризької Богоматері побачили „Івлію" – копію грецької диреми, – корабля з двома рядами весел, розташованих один над другим. На борту був український прапор. Виявилося, що хлопці, як і ми, самі його збудували та мандрують по Европі. В Парижі вони стали на зимівлю та невеликий ремонт. На жаль, через пару років цей корабель розбило штормом в Атлантиці, частина команди залишилася у Франції, частина повернулася в Україну, щоб збудувати „Мелькарт", котрий ми пізніше зустрінемо в Бресті і котрий загине в штормі біля берегів Еспанії. На щастя, у цих випадках залога залишилися живою.

За день проходимо останній шлюз і попадаємо в стихію припливів та відпливів. Тут вперше зустрічаємося з рікою, яка тече вверх. Перечікуємо приплив у Руані, а з відпливом знову виходимо. Швидка течія підхоплює „чайку" і несе мутними водами Рони. Під вечір опускається туман, ми не знаємо, де знаходимось, де ідуть інші кораблі. Кидаємо якір... „Чайка" аж тремтить від напруги, за бортом шаленіє швидка ріка і створюється враження, ніби човен кудись летить на великій швидкості. Раптом тишу розриває рев сирени і з туману виринає обрис корабля. Щось велике проходить повз нас. Здається, ми стали на фарватері. Знімаємося з якоря і йдемо вправо, де мав би бути берег. Знову стаємо на якір. При такій течії до берега небезпечно підходити, тому чекаємо на воді. Через деякий час вітер розігнав туман і ми вирішуємо іти далі.

Останній порт Франції – Гавр. Виходимо в Ла Манш. Море досить спокійне і „чайка", легко заколисуючи, несе нас. Десь тут, проходить Гольфстрім, котрий мав би бути теплою течією, але ми цього якось не відчуваємо: холод робиться нестерпний, сидимо, закутавшись у коци, і клацаємо зубами.

Нарешті, під ранок, побачили Анґлію. Прийшли за пару годин до старту реґати „White Bread". Зустріли „Гетьмана Сагайдачного" і операторів студії „Гарт" з українського телебачення. Зраділи, що нарешті „чайку" можуть побачити і в Україні. Але.... студія „Гарт", маючи в своєму розпорядженні корабель, котрий вийшов у море разом зі всіма яхтами, фільмувала „чайку" зі всіх боків, під повним вітрилом, на веслах, серед тисячі інших кораблів, проте показала тільки трохи, без вітрила, в порту? Чому? На сьогодні „Пресвята Покрова" залишається єдиним у світі кораблем цього типу, єдиною найбільш достовірною копією козацької „чайки", українського бойового корабля XV ст. Чому ж в Україні її намагаються не зауважити?

За цей час в Україні побудовано багато кораблів „під чайку". У 1991 році в Одесі був збудований „Еней", який мало нагадував „чайку" – висотою 3 метри з трюмами в повний ріст, з глибокою осадкою. Навіть мови не може бути, щоб такий корабель міг пройти Дніпрові пороги. Історія його закінчилася десь у Італії через 2 роки після побудови. 1995 року недалеко Амстердаму зустрічаємо ще одну „чайку-музей" – повну профанацію культури кораблів: металевий корпус, оббитий дошками зі шпарами, в які можна засунути палець. Віконця причеплені до борту. Щогла жодного вітрила не втримає. Але існує невеличкий музей та продають пиво. Потім була „Княгиня Ольга", копія лодії, з якої в 2002 році після деякого обрізання вийшов „Богун" для походу на Кубань. Під це були виділені державні гроші. В цей час „Пресвята Покрова", маючи персональне запрошення від отамана кубанських козаків, стояла в київському яхт-клюбі, не маючи грошей на ремонт.

В Савт Гемптоні про „чайку" ви-

(Закінчення на стор. 20)

Вітальний постріл з козацької гармати „Василь Стус"

Поет, що живе Україною

Лише духовно багатий поет може дати своїм читачам відповідне – духовне – знання, окрилити їх. Таким поетом, безсумнівно, є Микола Горішний. Він пише: „Прагну залишити по собі хай неглибокі, але чесні сліди того, що я жив і працював для нашої правди і волі України".

Народився Микола Горішний в Ню-Йорку 14 грудня 1915 року. Після закінчення Першої світової війни, в 1922 році повернувся з батьками в Західню Україну, в Данильче, що на Рогатинщині, рідне село батьків. Під час ганебної пацифікації, коли українське населення зазнало страшних переслідувань з боку польської влади, молодий поет, американський громадянин, повернувся до Америки.

Тематично його збірка поезій „Україна в моїм серці" складається з чотирьох розділів: „Господня сила", „Снишся, мені, Україно", „Мої пісні, мої крилаті вірші" та „Золоті автографи". Усі його вірші глибоко релігійні й в той же час – щиро патріотичні, і це поєднання є природним, притаманним усім українцям, небайдужим до долі рідного народу:

Подай нам, Боже,
Розуму, сили,
Щоб ми у згоді
Й любові жили.
Щоб для добра ми
В житті трудились,
За Україну
Завжди молились...
О, браття й сестри,
Подаймо руки
Та в згоді жиймо
Ми й наші внуки.

Простими словами поет закликає українців виконати найголовніше завдання – з'єднати зусилля заради відродження України. Ця думка-заклик є провідним мотивом усієї збірки.

Святкуймо день великий нині,
З'єднаймося в одну родину
І присягнім, як один муж, разом –
Любити Матір-Україну.
(„У день воскресний...")

У збірці звертають на себе особливу увагу вірші, присвячені Тарасові Шевченкові та Іванові Франкові, які для Миколи Горішного вособлюють духовну та інтелектуальну силу українства.

Два велетні в народі
Нас вільними зробили,
Гарячим їхнім словом
Могутній дух вселили.
Шевченків „Кобзар"
Франківський „Каменяр" –
Ці твори їх безцінні.
Для нас найкращий дар!
Вони, як світло серед ночі,
Зоріти завжди в Україні будуть:
Посвяту й вірність їх народу
У нас ніколи не забудуть.
(„Два велетні")

Загалом збірка Миколи Горішного „Україна в моєму серці" – це глибоко надхненна поезія про Україну, в якій сплавлено в своєрідну амальгаму любов поета та його пекучий біль. Микола Горішний – поет любови, і все у нього зігріте цим святим і величним почуттям.

Він почав писати свої вірші з дванадцятого року життя, і дотепер написав близько чотирьох тисяч віршів. Йому менше вдаються вірші ліричні, інтимні та пейзажні, а більше – політичні. Досі друком вийшло три збірки поезії.

Окремі його вірші появлялися в „Свободі", „Народній волі", „Лемківських вістях", „Голосі Лемківщини та в інших виданнях в діяспорі. „Україна в моїм серці" – це перша збірка Миколи Горішного, яка появилася в Україні. Вона актуальна, бойова, спрямована проти недругів нашого народу. Якщо ж у чомусь і спірна чи однобока, то що ж... Так відкривається шлях до наступних збірок, до обміну думок, руху вперед.

Цю статтю хочу закінчити однією з найхарактерніших строф Миколи Горішного:

Любімо Україну
Серцем і душею,
Та всьому світу покажімо,
Що ми живемо нею!

Володимир Жила

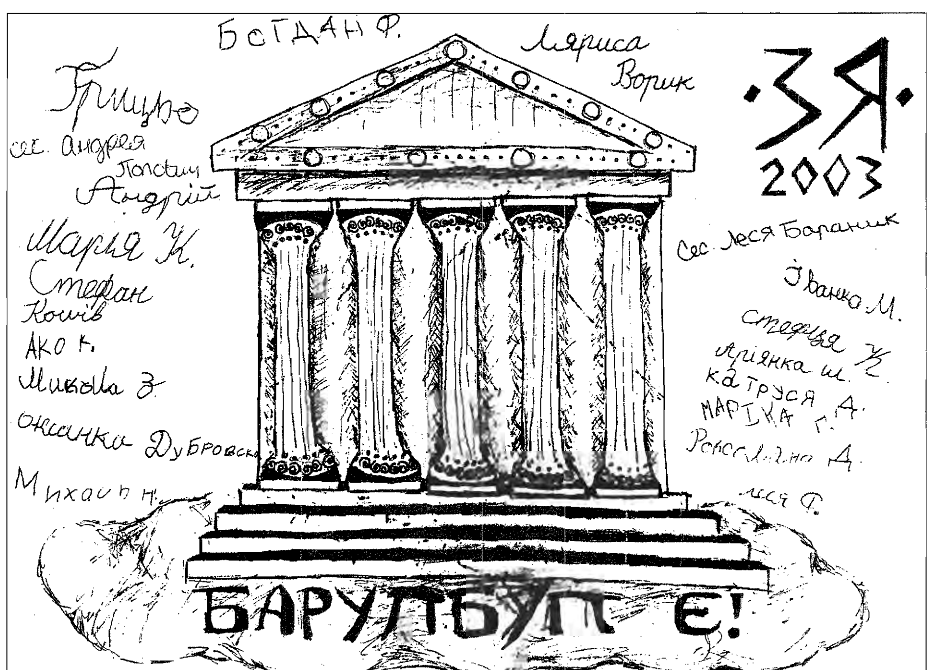
Привіти з літніх пластових таборів

Табір „КВТ XI"

Табір Пташат „Яринова зупа"

Табір „Барупбуп є!"

До 70-річчя Великого голоду в Україні

Це була війна з власним народом

„Пам'яті мільйонів українських селян, які загинули мученицькою смертю від голоду, заподіяного сталінським тоталітаризмом у 1932–1933 роках; пам'яті тисяч українських сіл і хуторів, які зникли з лиця землі навічно після найбільшої трагедії в Україні XX століття" – ці рядки були написані в народній книзі-меморіялі про голод в Україні у 1992–1993 році. Вже минуло десять років, від того часу, як я їх писав з нагоди шістдесятої річниці цієї трагедії нашого народу.

Про цей наш „Український голокост" ми повинні запам'ятати назавжди. Американець Алестер Кук твердить, що Сталін заморудував мільйони невинних українців і все це відбувалося перед очима західнього світу, який тоді мовчав. Ще й сьогодні усі байдужі до наших ворогів, які заподіяли нам так багато кривди?

Переді мною чорна книга-меморіял „Голод-33", яка повинна бути в кожного з нас, в кожній українській родині. У ній говориться, що Сталін повторив „методичні настанови" свого вчителя Леніна – тільки вже з українським селянином. Сталін створив систему репресій, в якій усі відомості про смертність суворо засекречувалися та шифрувалися.

Протягом десятиліть примусова праця вичавлювала живі соки з українського села. На початку цього процесу, 1920 року, жителі Борисполя на Київщині та навколишніх сіл підняли повстання проти радянської влади, що провадила непосильне відбирання хліба. Під час придушення повстання було спалено до 500 дворів, розстріляно всіх повстанців, що потрапили в полон, всі поранені в лікарні були добиті, кожного десятого чоловіка в Борисполі було розстріляно, як закладника.

Білоруський письменник Василь Биков розповів про страждання його рідної Білорусі під час насильницької колективізації. Читаючи повісті прозаїка-білоруса, жахаєшся тим страхіттям. А Білорусь голодомору тридцять третього року не знала, якими ж словами можна описати мучеництво України того періоду?

У праці „Україна під Сталіном 1928–1939" австралійський професор Віткрофт продемонстрував цифри, добуті в одному з московських архівів: в 1933 році загалом в Україні вмирало по 100 душ на кожну тисячу сільських жителів. У червні 1933 року смертність у Київській області становила 300 душ на кожну тисячу сільських жителів.

Тоталітарний режим правлячої партії суворо контролював минуле нашого народу, відкинув правду, неухильно фальсифікував історію України. Річ зрозуміла: безпам'ятка легко перетворити на раба. З безпам'ятків виплоджувались першокласні кати рідного народу. Якщо в суспільстві панує історичне безпам'ятство, то простіше таке суспільство деморалізувати, запроваджувати кабалу, катівські методи управління, відновлювати випробувані попередніми правителями криваві репресивні акції.

Голод на Великій Україні і форсована колективізація в західній, чергове насильство над селянином, щоб викликати його опір і спровокувати масове кровопролиття, дати привід для масового вивезення селян на так звані будови комунізму, на спорудження каналів, у шахти, на золотокопальні, звідки важко було вийти живцем.

Взимку 1933 року крайова Центроспілка, що містилася у Львові, провела широку акцію серед галицького населення, щоб людям Великої України надати посильну допомогу хлібом і врятувати їх від голодної смерти.Цим зайнялися повітові спілки кооперативів. Вони були готові здати зерно на першу ж вимогу. При підрахунку декларацій виявилося, що галицькі селяни спроможні дати для голодуючих Великої України один мільйон корців зерна. У Львові в той час містилося радянське консульство. Центроспілка звернулася до консула з пропозицією подати допомогу зерном голодуючим Радянської України у кількості один мільйон центнерів.

Через кілька днів консул відповів, що Москва категорично відмовляється від цієї допомоги і не прийме її. Як відомо, Василеві Стефанику, який жив в селі Русові, тепер – Івано-Франківська область, уряд радянської України призначив у 20-их роках грошову стипендію в кілька сот польських злотих щомісячно. Ті гроші видавали йому у консульстві СССР у Львові. Одного разу в 1933 році його викликали до консульства, і він поїхав туди з сином Кирилом, який теж був на тому прийомі. Консул сказав письменникові, що в польській пресі багато публікацій про голод в Україні, але це, мовляв, буржуазна, ворожа пропаганда, ніякого голоду немає. Консул попросив В. Стефаника дати від свого імені повідомлення в пресі і спростувати газетні вигадки. Але „селянський заступник", як його звали селяни, відмовився це зробити і сказав, що до нього в Русів приходило кілька втікачів-голодуючих з Великої України, він їх приймав і годував, і вони розповідали про жахливі картини голоду. Консул дуже розгнівався і сказав, що в такому разі уряд УРСР позбавить В. Стефаника стипендії, яку і справді відібрали. Про цю історію було повідомлено в пресі. Про це довідався Митрополит Андрей Шептицький і призначив В. Стефаникові свою стипендію у тій же сумі.

Це була війна з власним народом. Сталінське побоїсько закінчилося зміцненням режиму гноблення і приниження, ввійшло в землю мільйонами людських могил. Руйнувалася народна мораль, етичні засади людини, що працювала на землі, розсіювалися бацили доносительства, культ ненависті. Чи не досить цих провин, щоб постати перед судом історії?

Михайло Ґоян,
Австралія

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Унікальний голос Ірини Щербини

ЄРУСАЛИМ. – Ірина – висока і статна, з великими чорними очима і приємною посмішкою. Як і личить не просто співачці, а солістці опери. Її голос – низьке мецо-сопрано, з діяпазоном і кольором (є таке визначення в клясичній музиці), який природа дає не кожній співачці.

В Ізраїлі Ірина вже одинадцять років, з них три – навчання в музичній академії, сім – хористкою Національної опери та рік – концерти. На одному з них я почула чарівний спів своєї землячки – вона співала партію Орфея в опері Глюка „Орфей і Евридика".

Партія Орфея і подібні їй писалися композиторами спеціяльно для низьких мецо-сопрано, тому їх виконують жінки.

Ірина Щербина народилася, виросла і одержала музичну освіту в Черкасах. Крім оперної кар'єри, вона народила двох чудових синів.

– Без чоловіка і мами мені не впоратися, вони – мої перші порадники і помічники, але мати двоє дітей може собі дозволити не кожна оперова співачка, – говорить Ірина. – Боячись на деякий час втратити сценічну форму, солістки не заводять д1тей. На мій погляд, це – помилка, бо діти надихають на творчість, дають енергію.

– Ірино, як ви почали співати?

– Сім'я наша взагалі – музична. І мама, і батько – з гарними голосами, тому домашні концерти в нашій хаті пам'ятаю ще з дитинства. І себе дуже співучу. Вчитися вокалу мама мені не дозволила, але хоровий спів мене вабив, і я співала в різних колективах Черкас. Та якось відчула, що не вистачає мені тут простору. Я вступила до Київської консерваторії, провчилася рік, вийшла заміж і приїхала з чоловіком до Ізраїлю. В Ізраїлі, на жаль, опера недоступна для широкої публіки – ціна на квитки сягає 150 долярів, тож людям середнього достатку треба працювати три-чотири дні, щоб відвідати оперу. Слухачів приваблюють заїжджими знаменитостями, залишаючи власних артист1в без провідних партій. Кожного сезону мене прослуховували, кожного сезону я чула похвали і... залишалася в хорі. Бо голос в мене – унікальний. В минулому сезоні я залишила ізраїльську Оперу. Тепер займаюся сольними концертами, виконую сучасну клясичну музику, твори ізраїльських композиторів, беру участь у різних конкурсах.

Ірина Щербина в ролі черниці з опери М. Мусоргського „Хованщина"

У вересні Ірина Щербина братиме участь у Міжнародному конкурсі сучасної клясичної музики у Львові, де буде співати твори одного з найстаріших композиторів Ізраїлю...

Концерти Ірина організовує сама, допомагають знайомі з навчання, праці в опері, пропонують співати то в церкві, то на урочитостях.

Сумно, що рідкісний голос Ірини Щербини (ізраїльські знавці порівнюють його з голосом славетної Ірини Архипової), для якої писали свої твори кращі композитори світу, не співає цих партій. Сумно, що час так швидко лине, а оперне мистецтво в Ізраїлі, м'яко кажучи, не дуже популярне. А Ірині Щербині доля подарувала унікальний голос. У світі співачок з низьким мецо-сопрано – одиниці. Одна з них – українка Ірина Щербина.

Світлана Глаз

„Енеїда" Котляревського видана німецькою мовою

МЮНХЕН. – У новій видавничій серії „Українська література – Ukrainische Literatur", вийшов друком повний переклад німецькою мовою „Енеїди" Івана Котляревського.

Український Вільний Університет (УВУ) і німецький Університет ім. Людвіґа Максиміліяна (ЛМУ) спільно створили цю нову видавничу серію з метою видавати німецькою мовою кращі твори української літератури. Саме тому перше повне видання „Енеїди" має певне символічне значення.

„Енеїда" Котляревського – це, як відомо, початок сучасної української літератури і рівночасно перше видання серії, завданням якої є ввести українську літературу у німецькомовний світ. Головними редакторами спільного видавництва є професори Леонід Рудницький (УВУ) й Ульріх Шваєр (ЛМУ); переклад – Ірени Спєх.

Книжка включає передмову редакторів, примітки до тексту, малюнки видатного ілюстратора „Енеїди" Олександра Базилевича, післяслово перекладача та подяку спонзорам видання: Фундації „Спадщина", Чикаґо і родині Ірми та Володимира-Мірка Пилишенків зі США. Книжку, яка має 242 сторінок, ціна 23.50 дол., можна замовляти в УВУ: Ukrainische Freie Universitat Pienzenauerstr., 15, 81569 Munchen, Germany.

УВУ

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ", липень 2003 р.

100 дол.	Петренки Аня і Юрій	Ештон, Мд.
	Ракуші Ірина і Микола	Маямі Біч, Фла.
	Волянський Олег	Кергонксон, Н.Й.
55	Олесницькі Іванка і Нестор	Мейплвуд, Н.Дж.
50	Батьківський комітет матуральної кляси 2003 р.	Ст, Катеринс, Онт. Канада
45	Дичко Михайло	Йонкерс, Н.Й.
	Кобаса Олександер	Віліямставн, Н. Дж.
35	Луценко Василь	Стронгсвилл, Огайо
	Сосі Уляна і Іван	Сан Антоніо, Текс.
27	Полянська Марія	Матаван, Н.Дж.
25	Червоняк Марія	Джексон Гайтс, Н.Й.
	Колодій Юрій	Джерзі Сиτі, Н.Дж.
	Коновал Олександер	Арлінгтон Гтс., Іл.
	Куціль Роман	Рочестер, Н.Й.
	Лавро Марія	Лонг Айленд Сиτі, Н.Й.
	Ломага Мирослав	Ветерсфілд, Кон.
	Лучків Василь	Ню Сиτі, Н.Й.
	Мосійчук Аскольд	Сілвер Спрінг, Мд.
	Никифорук Василь	Джексон Гайтс, Н.Й.
	Питель Петро	Твін Лейкс, Віск.
20	Андрушків Роман	Мейплвуд, Н.Дж.
	Гринів Федір	Кент, Ваш.
	Іваничко Іліяна	Дербі, Н.Й.
	Яковенко Валентина	Апер Седл Рівер, Н.Дж.
	Калиновський Олександер	Фредріксбург, Ва.
	Ничай Ірина	Байон, Н.Дж.
	Панчак Олена	Ворен, Миш.
19	Андрійович Михайло	Етобіко, Онт. Канада
15	Беца Павло	Лорейн, Огайо
	Шмідт Роберт	Бірмінгем, Миш.
	Бараник Роман	Ворен, Миш.
	Ходонович Дмитро	Вілімантик, Кон.
	Фішер-Слиж Марія	Торонто, Онт. Канада
	Гладкий Микола	Лейдісміт, Віск.
	Гриценки Тетяна і Володимир	Вест Роксбурі, Мас.
	Качала М.	Вест Патерсон, Н. Дж.
	Коринецький Олександер	Віла Парк, Іл.
	Кухта Нестор	Нортрідж, Каліф.
	Кузик Дарія	Трентон, Н.Дж.
	Підлетейчук Микола	Гросе Пте. Вудс, Миш.
	Репета Евген	Ворен, Миш.
	Рожок Степан	Філядельфія, Па.
15 дол.	Стецишин Володимир	Чикаґо, Іл.
10	Бейгер Богдан	Бафало, Н.Й.
	Деркач Іван	Палос Парк, Іл.
	Ільків Василь	Монреаль, Кве. Канада
	Яременко Ігор	Фавнтен Валей, Каліф.
	Бартошик Меріон	Гаятсвіл, Мд.
	Борисюк Петро	Ветерсфілд, Кон.
	Чернеї Ала і Ігор	Орадел, Н.Дж.
	Дебравн Людмила	Голивуд, Фла.
	Федоренко Евген	Морис Плейсн, Н.Дж.
	Ґоляш Степан	Палатайн, Іл.
	Ґромов Алла	Ютика, Н.Й.
	Губчак Анна	Лейк Цюріх, Іл.
	Кулинич Євген	Вілас, Н.Дж.
	Кузьмів Даніел	Ґлен Берні, Мд.
	Кий Лідія	Велінгфорт, Па.
	Леськів Олександер	Іст Гановер, Н.Дж.
	Логан Юрій	Літл Фолс, Н.Дж.
	Мандибур Дмитро	Мінеаполіс, Мін.
	Молє Віра	Норт Олмстед, Огайо
	Павлів Сергій	Лейквуд, Н.Дж.
	Перейма Ореста	Бафало, Н.Й.
	Плисъ Ірина	Трентон, Н.Дж.
	Процик Ольга	Трой, Миш.
	Ріпецький М.	Чикаґо, Іл.
	Салдан Степан	Найлс, Іл.
	Середович Михайло	Сиракюз, Н.Й.
	Сірик Іван	Чикаґо, Іл.
	Сітко Василь	Вест Ст. Фол, Мін.
	Слиж Володимир	Вудсайд, Н.Й.
	Тришневська Юлія	Вілмінґтон, Дел.
	Заяці Степанія і Ігор	Іст Гановер, Н.Дж.
	Завадівська Анна	Парма, Огайо
	Змиї Наталія і Євген	Шорт Гілс, Н.Дж.
5	Хімчак Е.	Торонто, Онт. Канада
	Білий Ярослав	Гренд Айленд, Н.Й.
	Борачок Ярослава	Бафало, Н.Й.
	Харків Олександер	Філядельфія, Па.
	Хома Богдан	Рочестер, Н.Й.
	Чорній Ігор	Палатайн, Іл.
	Демчук Ольга	Вавсакі, Віск.
	Дуркалець Роман	Парма, Огайо
	Ґолда Богдан	Лінден, Н. Дж.
	Гарайда Петро	Ню-Йорк, Н.Й.
5 дол.	Грицак Петро	Кренфорд, Н.Дж.
	Грицак Олександра	Портленд, Орег.
	Якубовська Маріянна	Бафало, Н.Й.
	Яременко Андрій	Кліфтон, Н.Дж.
	Казанівський Богдан	Батезда, Мд.
	Клунь Ярослав	Стоні Крік, Онт. Канада
	Король Галина	Ворм Мінерал Спр. Фла.
	Костечко Любомира	Йонкерс, Н.Й.
	Коваль Марія	Ню-Йорк, Н.Й.
	Ковальський Валентин	Стерлінг Гайтс, Миш.
	Максимюк Степан	Філядельфія, Па.
	Мандибур О.	Гемпстед, Н.Й.
	Мельник Василь	Ворен, Миш.
	Місьонг Наталія	Лівонія, Миш.
	Мулик Антін	Асторія, Н.Й.
	Нашанський Володимир	Норт Порт, Фла.
	Небошинський Ф.	Сомерсет, Н.Дж.
	Папіж Олена	Ворен, Миш.
	Пасічна Анна	Ст. Петерсбург, Фла.
	Пастушак Михалина	Філядельфія, Па.
	Полець Борис	Мінеаполіс, Мін.
	Рябокінь Галина	Ст. Пол, Мін.
	Романчук Михайло	Ст. Петерсбург, Фла.
	Сенечко Лев	Чикаґо, Іл.
	Старущак Францес	Веланд, Онт. Канада
	Щендюх Олександер	Рокі Гіл, Кон.
	Шеремета Люба	Ню Кесел, Дел.
	Шпак Іван	Джексон, Н.Дж.
	Тесленко Григорій	Трентонн, Н.Дж.
	Тренза Михайло	Карлі Плейс, Н.Й.
	Турчин Зоя	Еленвіл, Н.Й.
	Вульчин М.	Мт. Вернон, Н.Й.
	Захарко Михайло	Менвіл, Н.Дж.
	Зелінська Марія	Етобіко, Онт. Канада
4	Падковська Олександра	Байон, Н.Дж.
	Разом	**1,780 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи" – найстаршої української газети в світі.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Нові вистави театру ім. Ю. Дрогобича

ДРОГОБИЧ. – Біля підніжжя зелених Карпат, на квітучій Франковій землі, стоїть старовинне місто Дрогобич, історія якого сягає в сиву давнину. Душа міста – Львівський державний обласний драматичний театр ім. Юрія Дрогобича. А поряд місто Трускавець – курорт міжнародного значення, де театр є постійним і бажаним гостем. Глядачі мало не з усіх країн світу мають можливість ознайомитися з творчим доробком театру.

Заснований в далекому 1939 році, театр виплекав не одну плеяду талановитих акторів, в ньому працювали і творили відомі режисери, диригенти, художники. Переглядаючи вистави театру, люди України і за її межами, жителі Чехії, Польщі, Росії, Угорщини, Прибалтики, Молдови, Білорусі долучалися до духовної скарбниці нашого народу – української кляcики, такої багатої і такої пісенної. У 1995 році на афіші театру з'являється нова назва – вистава режисера О. Мосійчука „Сльози Божої Матері" за романом Уласа Самчука „Марія".

Улас Самчук – одна з найяскравіших постатей українства, його душа боліла за Україну і її майбутнє. „...Ще ніколи не сталося так, щоб нас хтось скреслив... Народ України був, є і вічно буде...", – писав він.

Домінантою духовного світу письменника були воля, неспокій, дерзання. Він не споглядав, він діяв, звідси – арешти, проживання за межами України в Німеччині, Чехії і врешті 1948 році – еміґрація до Канади, де решту свого життя він плідно працював для своєї Батьківщини. Письменник помер в1987 році в Торонто, де є музей Уласа Самчука.

Роман-спалах „Марія", присвячений матерям, що загинули від голодомору 1932-1933 років, – найсенсаційніший з усіх творів У. Самчука, перший в українській літературі твір про примусову колективізацію, так зване розкуркулення справжніх господарів землі, про голодомор 1933 року, жертвами якого стали 8 мільйонів українців. Нечуване в історії лихоліття – організована сталінсько-більшовицькою системою перша велика акція етноциду, спрямована саме проти українського народу.

Відзначаючи 70-ліття Великого голоду Україні, театр показує виставу „Сльози Божої Матері" в усіх містах України. В ролі Марії – Заслужена артистка України А. Шкондіна, в інших головних ролях – Народний артист України Г. Морозюк та Заслужений артист України А. Цибульський.

У виставі йдеться про долю простої української жінки Марії та її сім'ї, життя і працю яких розчавила жорстока, бездушна машина більшовизму. Було знецінені людські цінності, потоптано святість і зневажено самого Бога.

І плаче велика Матір Світу – Матір Божа над горем українських жінок. В фіналі вистави Улас Самчук устами свого персонажа Гната звертається до людей, щоб задумався кожен над власною долею і долею свого народу.

Вистава захоплює глядача з перших її хвилин. Дві години в залі панує тиша, глядачі слухають, затамувавши подих. Сльози, які проступають на очах, красномовно свідчать про те, що болять рани народу, ніколи не зітруться з пам'яті криваві сторінки його історії.

Є в Бога вища справедливість, тому і повертається Улас Самчук в Україну. Вже видаються твори письменника, досліджується його творчість. Ім'я і слово Уласа Самчука починають нове життя в незалежній Україні.

Остання прем'єра театру – вистава за п'єсою Михайла Старицького, комедія „За двома зайцями", в якій автор з іскрометним гумором висміює міщанство, недалекість підпанків, котрі не цінують, не знають і не люблять своєї мови, і нівечать її, не розуміючи, якими смішними і недолугими вони виглядають. А головна думка, яку режисер Р. Валько проводить у своїй виставі, – це те, що не може людина жити тільки задля власної вигоди, власного задоволення, бо буде відкинена як непотріб для суспільства, в якому перебуває. Вистава легка, яскрава, музична, нетрадиційна.

Театр живе життям народу, для якого творить, черпає з цього життя, робить нас добрішими, хвилює наші душі і серця і вводить нас в свій прекрасний, чарівний світ.

Ніна Шуневич

„Громовиця" зачарувала глядачів

У „Свободі" (ч. 33) було вміщено розповідь про виступи танцювального ансамблю „Громовиця". Тим часом надійшов відгук про концерт ансамблю у Львові, який подаємо.

У Львові зі своїм концертом вперше побував танцювальний ансамбль „Громовиця". Україна знайомилася з дітьми і внуками колишніх вихідців з України, молодими людьми, які, може, вперше, приїхали на рідну землю предків із Америки, а саме з Чикаґо. Два роки керівники ансамблю, діти, їхні батьки, українська громада готувалися до поїздки в Україну.

Все частіше Україна радо зустрічає своїх дітей, творчі колективи, які живуть і творять за її межами. Таки прилетів до ансамблю хвилюючий і довгоочікуваний липень 2003 рік. „Громовиця" показала свої таланти в шести містах, – Києві, Львові, Тернополі, Калуші, Коломиї, Ужгороді. У програмі концерту – танці різних реґіонів України та американська в'язанка. Зал переповнений. „Громовиця" зібрала людей різного віку. Люди стояли у проходах, бо забракло місць.

Привітальний виступ Юрка Цепинського вразив глядачів своєю легкістю і дотепністю, розрадив напруженість. І ось – перший танець. Танцюристи віддавали свою енерґію, своє вміння, молодечий запал публіці, ніби промовляючи під ритм полтавського привіту: „Подивіться, це ми, ми любимо Україну, ми – твої діти, запам'ятай нас!". „Громовиця" всіх присутніх в залі емоційно вразила.

Танець за танцем захоплював нас. А які гарні костюми – кожен реґіон представлений темою, стилем, танцем, костюмом, культурою! Виконання кожного танцю бездоганне. Майстерно підібрані декорації та освітлення. Багатий фактурою і складний вибагливою ритмікою концерт був гідний подиву. Незабутнє „Гуцульське весілля" – нічого подібного ми не бачили. А „Гіп-гоп" – танець модерний із тризубцями на футболках – вразив людей. „Гопак" захопив неповторністю. Відчувалося, що колектив був зацікавлений виступити найкраще, свіжо, належно, зі світлим настроєм. Дух американського життя відкрили нам танцюристи у модерних американських танцях, які дуже сподобалися молодим людям і дітям.

Василь Попадюк із своєю скрипкою – то було унікальне явище. Ті, хто слухали його того вечора, казали, що В. Попадюк грав фантастично. Публіка, після кожного виступу, нагороджувала його бурхливими оплесками. Василь Попадюк – лицар скрипки.

Час пролетів неймовірно швидко. Успіх був заслужений. Потім всі присутні свої почуття злили в гимні „Ще не вмерла Україна". Не вмерла, є і буде вічно, бо є солов'їна мова, крилата пісня, бистрі танці, велика культура, є люди, закохані у свій край, які передають велику і щиру любов до України дітям і внукам.

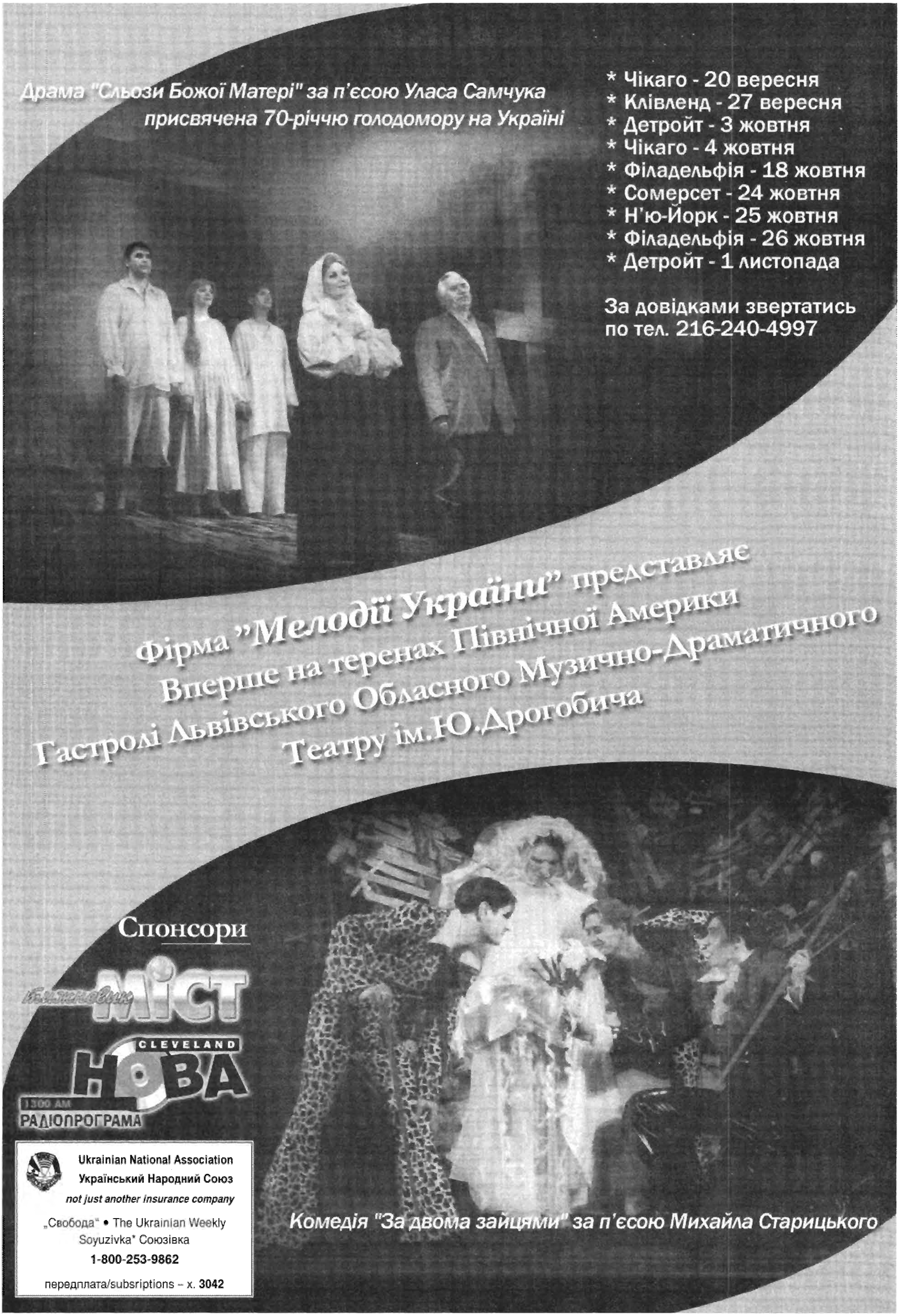
Сердечно дякуємо Роксані Дикій-Пилипчак за свято, подароване незабутнім колективом, за велику успішну роботу, чудовий і ґрандіозний репертуар, за національне виховання молоді.

Талановитому танцювальному ансамблю „Громовиця" бажаю геніальних ідей, сміливих плянів, ґрандіозних проєктів, великих здобутків, здійснення усіх задумів і великого щастя!

Марта Олійник,
вчителька Львівської школи ч. 49
ім. Ольги Басараб

Танцює ансамбль „Громовиця"

Драма "Сльози Божої Матері" за п'єсою Уласа Самчука
присвячена 70-річчю голодомору на Україні
* Чікаго - 20 вересня
* Клівленд - 27 вересня
* Детройт - 3 жовтня
* Чікаго - 4 жовтня
* Філадельфія - 18 жовтня
* Сомерсет - 24 жовтня
* Н'ю-Йорк - 25 жовтня
* Філадельфія - 26 жовтня
* Детройт - 1 листопада
За довідками звертатись
по тел. 216-240-4997
Фірма "Мелодії України" представляє
Вперше на теренах Північної Америки
Гастролі Львівського Обласного Музично-Драматичного
Театру ім.Ю.Дрогобича
Спонсори
МІСТ
CLEVELAND
НОВА
1300 AM
РАДІОПРОГРАМА
Ukrainian National Association
Український Народний Союз
not just another insurance company
„Свобода" • The Ukrainian Weekly
Soyuzivka* Союзівка
1-800-253-9862
передплата/subsriptions – x. 3042
Комедія "За двома зайцями" за п'єсою Михайла Старицького

НОВІ ВИДАННЯ

Їх покликало Слово

„Я хочу жити у середньовічному замку. У старому, напівзваленому середньовічному замку. Замок стоятиме серед зелених лук, а перед ним тектиме струмок. Стіни мого замку будуть порослі мохом, безмежно зеленим і пухнастим.

З даху мого замку я буду дивитися на зорі. Теплими літніми ночами буду дивитись на зорі і складати вірші...".

Так починається новеля Олени Угрин „У моєму замку", надрукована у збірці „Весняний легіт" – серед багатьох інших творів юних авторів Львівщини, котрі перемогли в літературному конкурсі 2001 року. Всього у збірочці представлено сорок двоє імен – і хто знає, чи через пару років якесь з них не злисне в сузір'ї художніх талантів української землі – такої невичерпної на красу Божого світу і красу людську. Але навіть якщо ніхто з цих сорока двох початківців не стане професійним письменником, вони все одно матимуть цікаве, сповнене глибоких думок і гарячих почуттів життя, і дахи їхніх омріяних замків знаходитимуться близько до зірок. Бо коли не мистецтво стане їхнім життєвим вибором, то наука: всі вони – члени Львівської Малої академії наук. Хоч у мудрій передмові до збірочки відома львівська новелістка Ніна Бічуя висловлює тиху радість з того приводу, і з цією радістю вповні погоджуємося ми: ця юнь від перших кроків свідомого життєвого чину виказує закоханість саме у Слово – воно-бо було від початку...

Сьогодні всі вони ще майже діти, однак діти неповторні – діти особливого часу, особливої доби в

українській історії. З цього погляду усі вміщені твори вартують уважного прочитання, бо і в поезії, і в прозі юні літератори дають читачеві приємну нагоду, як відзначає Ніна Бічуя, „проникати в пульсування несподіваних ритмів, усвідомлювати, що нове покоління мислить по-новому...". А все ж не настільки по-новому, щоб у цих підлітках ми не впізнали найкращих мрій і надій усіх попередніх поколінь нашого народу.

„І хоч мені є тільки лиш дванадцять,
Та все ж хвилюють істини святі...",

– зізнається Тарас Пазин з міста Новояворівськ на Львівщині. Оцим чистим дитячим хвилюванням святими істинами й стає збірочка помітним явищем, біля якого варто зупинитися.

Вдячности заслуговує Оксана Сновидович зі США, яка організувала фінансову допомогу у виданні „Весняного леготу".

Читачі „Свободи", котрі хотіли б придбати цю збірочку або наступні з цієї серії, можуть звернутися на адресу Оксани Мазяр: A. Maziar, 855 Strykers Rd, Phillipsburg, NJ 08865, тел. (908) 454-4413

О. Пастух

Козацька „чайка"...

(Закінчення зі стор. 14)

ходить стаття: вперше в історії чужоземний корабель, без попереднього узгодження з відповідними службами, салютує з гармат англійській королеві, котра в цей час була на військовому кораблі.

На наступний день перед нами постало питання: куди іти далі? Рушили на Лондон. Добралися до гирла Темзи. Цілу ніч чекали припливу, щоб разом з ним дійти до Лондону. Зранку поставили вітрило і гарний вітер з корми та швидка течія понесли „чайку" по ріці. Позаду ішов катамаран, виставивши всі вітрила, але весь час, аж до Лондону, відстань між нами не зменшувалась. Вже в Лондоні до нас підійшов власник цього корабля і сказав, що мусів прийти подивитись, що ж це за такий цікавий корабель, якого він ніяк не міг наздогнати. Відвідали український клюб, познайомились з українською громадою.

На наступний день, коли ми виходили в море, по радіо передавали штормове попередження, про що ми навіть не здогадувались. Спочатку все йшло досить гладко, але десь на середині дороги почало прихоплювати. Заливало так, що ледве встигали відрами черпати воду. Десь за півгодини почувся тріск і румпель зламало, ми лишились некеровані. Вдалині ледве проглядався берег Франції, а ми крутилися на одному місці, не вимикаючи двигуна, щоб зберегти хоч якийсь хід. Коли, врешті, добралися до Дюнкерку, французи не хотіли вірити, що ми прийшли з Лондону. Як виявилось, ми пройшли свій перший восьмибальний шторм.

Гостинні французи запропонували залишити „чайку" в порту навпроти морського музею. Ми залишили „чайку" під наглядом музею і спокійно могли вертатися додому.

Андрій Винницький

За додатковою інформацією можна звернутися: елетронна пошта Андрія Винницького – andriyvynn@uahoo.com; до Тараса Топоровича в США – tarastop@hotmail.com.

СПОРТ

Відбувся вишкіл українського юнацтва в Спортовій школі „Чорноморської Січі"

Юні тенісисти

ҐЛЕН-СПЕЙ, Н. Й. – Як і в попередні роки, спортово-виховний вишкіл відбувся в тритижневих сесіях, в яких разом взяло участь 57 учасників з різних міст США і Канади. В проводі і інструкторському складі працювали 12 осіб.

Вперше в історії Спортової школи майже половину учасників становили новоприбулі діти з України, що значно підсилило на терені табору вживання української мови. Теж і в інструкторському складі працювала значна кількість новоприбулих фахівців. Вишкільні програми виконувалися протягом шести днів тижня, хоч були дощові дні, а в неділі учасники мали дозвілля з батьками, які їх відвідували.

Вечорами учасники розважалися у самодіяльних групах при ватрі і переглядали фільми. Кожного вечора на кінцевих збірках учасники з ентузіязмом співали гимн „Ще не вмерла Україна".

Ці юначки й юнаки, що кілька місяців тому приїхали з України на постійне життя до Америки, з подивом і гордістю сприймали факти існування такого табору і взагалі активних українських спортових осередків на чужині.

Поряд зі щоденними вишкільними програмами відбувалися змагання, в яких учасники демонстрували новонабуту техніку та вправність. Наприкінці ділових тижнів відбувалися традиційні змагання з плавання, відбиванки та популярного „бігу по Україні", переможці яких були нагороджені медалями і малими трофеями.

Наприкінці таборування, згідно з підсумковими клясифікаціями проводу та інструкторів, учасникам, що зробили значний поступ у вишколі, в часі спільної вечері були вручені нагороди, малі пам'яткові трофеї. Деякі учасники заслужили на кілька нагород.

Подаємо список нагороджених учасників Спортової школи 2003 року.

З копаного м'яча (футболу): Б. Табака, А. Воскоб, М. Потапенко, В. Цабак, Ю. Воскоб, Д. Терещук, С. Португай, М. Питляр, А. Питляр, І. Літош, Н. Палюмбо, Д. Демиденко, Х. Прибула, Н. Прибула, А. Кноп, А. Коваль, Т. Василак, Н. Дампінскас, Ф. Лебедович, С. Тарін. З тенісу: Р. Островський, Б. Табака, А. Воскоб, І. Остренко, К. Потапенко, С. Мородохіна, Ю. Воскоб, М. Питляр, Н. Палюмбо, О. Пиндус, Д. Демиденко, М. Палюмбо. Дівчата: Н. Прибула, А. Кноп, А. Коваль, Х. Прибула, Т. Василак, В. Олійник, М. Демиденко, Н. Новаківська. З плавання: А. Воскоб, Б. Табака, Ґ. Кобрин, А. Кноп, А. Коваль, Ю. Хацько, С. Португай, Д. Терещук, Н. Палюмбо, Т. Василак. З відбиванки (волейбол): А. Кноп, Н. Прибула, С. Португай, В. Олійник, В. Цабак, А. Коваль, Ґ. Кобрин, Х. Прибула, Н. Новаківська, С. Тарин, М. Демиденко. Трофеї взірцевих таборовиків здобули С. Мородохіна, С. Португай, Н. Прибула і С. Тарин.

В проводі табору працювали О. Твардовський, О. Напора, М. Бокало. Опікуни-виховники Б. Протас, Н. Процюк, І. Винярська. Інструктори – Г. Сергіїв, Б. Протас, Л. Сікорський, Т. Бокало, І. Луків, Є. Колб, Л. Луків.

Омелян Твардовський

У світлу пам'ять Карла Мікльоша

Ділимося сумною вісткою, що 31 травня 2003 року відійшов у вічність спортовець-футболіст Львівщини, український патріот, св. п. Карло („Льоло") Мікльош. Він народився 21 червня 1915 року. Належав до того покоління, на яке випало найбільше випробувань у боротьбі за українську державність та національний спорт до і після Другої світової війни. Ще юнаком він відхилив спокусливу пропозицію польської „Погоні" на користь Спортового товариства „Україна", якому Карло присвятив усе своє свідоме життя.

Свою спортову кар'єру він почав ще в 1932 році в „червоночорних" одностроях. Його улюблені роди спорту були копаний м'яч і гокей. В 40-их та 50-их роках К. Мікльош грав за львівські клюби „Динамо", „Спартак" і „Льокомотив". По закінченні кар'єри змагуна він стає суддею республіканської категорії, головою Федерації футболу Львівської области, а в 1968 році – керманичем команди „Карпати". Саме йому належить ідея перейменувати стадіон „Дружба" на „Україну" після розпаду СССР.

Спеціяльним рішенням міської ради Львова К. Мікльошеві було присвоєно звання Почесного громадянина Львова.

Часопис „Молода Галичина" 3 червня 2003 року писав про нього: „Як гравець нападу, він відзначався тонким розумінням гри, величезною працездатністю („двоївся і троївся на полі"), широким діяпазоном дій, відмінною технікою та дриблінгом, досконало володів мистецтвом передачі, влучним ударом".

Пам'ять про цього невтомного спортового діяча і патріота назавжди залишиться у серцях кожного, хто його знав! Вічна Йому пам'ять!

Методій Борецький

Учасники Спортової школи 2003 року

Церква, про яку писав Тарас Шевченко

У поемі Тараса Шевченка „Гайдамаки" є розділ „Лебедин", у якому розповідається, як повстанець Ярема з коханою Оксаною втік з Вільшаної до Лебедина, де примістив її в жіночому монастирі. У поемі говориться:

Через тиждень в Лебедині
У церкві співали:
„Ісаія ликуй!" Вранці
Ярему вінчали...

Про дані цієї церкви на прохання „Свободи" розповідає лебединський краєзнавець Іван Єлинецький.

Лебедин – одден з найстаріших сіл в Шевченковому краї, його вік – понад 500 років. Величезний лісовий масив з такою ж назвою (назва села, очевидно, вторинна) завжди служив пристанищем для всілякого біглого люду, який пізніше серед лісу утворив поселення, а з нього виросло велике село. В 1657 році Київський Митрополит Дионісій Балабан благословив започаткування в Лебедині Георгіївського чоловічого монастиря. Розвиткові монастиря в ті часи сприяв гетьман Петро Дорошенко.

Саме у цьому монастирі в 1794 році відбувся з'їзд православних священиків. Ця подія, мабуть, була апогеєм в житті монастиря, тому що з приєднанням України до Росії для монастиря, який витримав нескінченні біди від татарських нападів та войовничого католицизму, знову почалися нелегкі часи. У монастиря відібрали його найбагатше землеволодіння – Коробчин Байрак з хутором, який відійшов до Катеринославської консисторії.

Цей хутір вже в середині XVIII ст. був чималим, бо ігумен Георгіївського монастиря порушував питання перед Київською консисторією про будівництво там церкви. Новий власник Лебедина генерал М. Висоцький відібрав у монастиря ще декілька земельних угідь, залишивши тільки урочище Тартак з водяним млином та лісом. Крім цього, поруч почав діяти Миколаївський жіночий монастир, який посередньо відбирав частину доходів Георгіївського монастиря за рахунок прочан, виконання треб.

10 лютого 1802 року монастир з невідомої причини майже повністю згорів. З великими труднощами було відновлено два храми із трьох, які згоріли.

За декілька років до смерти генерал М. Висоцький повернув монастиреві дещо із захопленого. Матеріяльне становище Георгіївського монастиря поліпшилося. Але в той же час, у першій половині XIX ст., у вищих духовних інстанціях, підлеглих російському Синодові, визрівало рішення про закриття монастиря, яке мотивувалося незручним його розташуванням. Але справжня причина була іншою.

В умовах тотальної русифікації, яку проводила російська держава, а Російська Православна Церква в цьому їй всіляко допомагала, Георгіївський монастир став „незручним", бо зберігав українські традиції. Ним керували, в основному, ігумени-українці, які часто були доберосвіченими людьми. Наприклад, Філофей Кантаровський добре знав латинську мову, в листах часто вживав крилаті латинські вислови. Ігумен Даниїл Наток, при якому 18 серпня 1794 року відбувся згаданий з'їзд священослужителів, невдовзі став Архиєпископом.

Далеким відгомоном цього протистояння був конфлікт між жителями Лебедина та духовними властями на початку XIX ст. з приводу призначення священика в Георгіївську церкву. Селяни воліли Федора Келюшку, якого добре знали, а Консисторія через свого ігумена намагалася настановити на цю посаду Степана Климова. Справа набула широкого розголосу і, мабуть, теж вплинула на рішення духовних властей закрити монастир як „бунтівний", пов'язаний з гайдамаччиною.

В 1845 році Київська консисторія винесла рішення про закриття лебединського Георгіївського монастиря, і в 1846 році він припинив існування. Головний його храм – Георгієвська церква – був перетворений на приходську церкву.

Детальну історію цього монастиря написав в кінці XIX ст. протоієрей Петро Орловський. Вона була опублікована в „Київських єпархіяльних відомостях" за 1893 рік. Лебединський цукровар М. Васильєв з гіркотою писав у 1885 році: „Цього року остаточно зруйновано колишній Георгієвський монастир, тобто його старі будівлі. Крило часу з роками змете сліди минулого і, можливо, доведеться пожалкувати про те, що не було збережене".

В 1779 році в лісі поблизу Лебедина почав діяти Миколаївський жіночий монастир. В 1823 році сюди приходила на прощу Катерина Шевченко з маленьким братом Тарасом. Тут, в Лебедині, майбутній поет наслухався чимало оповідань про гайдамаччину. У 1826 році в Лебедині почала діяти приходська Преображенська церква, яку побудував генерал Висоцький. Життя двох церков і жіночого монастиря тривало багато років і здавалося нічим не затьмареним. Але після жовтневого перевороту в Росії, в 1917 році, настали тривожні роки.

Як відомо, в жовтні 1921 року у Києві відбувся перший собор Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ), і вона стала офіційною українською гілкою православ'я. В числі перших парафій, які перейшли до УАПЦ, була лебединська Георгіївська церква. Вже в травні 1923 року в ній починає правити священик УАПЦ Степан Вінявський, якого ще в січні 1922 року висвятив на диякона перший Митрополит УАПЦ В. Липківський.

Преображенська церква залишалася в старому російському підпорядкуванні, хоча є деякі документальні свідчення про її належність до УАПЦ в 1925 році, але в кінці 1920-их років вона там вже не значиться.

Георгіївська церква у 1929 році розділила долю УАПЦ – була закрита і пізніше знищена. В 1929 році Великдень припадав на 5 травня. У Великодню ніч більшовики проводили по всій Україні „великодній карнавал", тобто намагалися провокаційними заходами зірвати урочистості в церквах. В Лебедині місцеві активісти організували недалеко від церкви музику – грала оркестра. Але мало хто слухав музику, всі лебединці пішли до церкви на Всенощну Службу. Розлючені невдачею активісти на другий день брутально зачинили церкву і більше не допустили Богослужінь.

Це сталося 6 травня, в день Святого Георгія, який в Лебедині вже більше 270 років був храмовим святом.

Сумною була доля священиків. У 1920 році червоні кіннотники під проводом Семена Будьонного розстріляли двох священиків Георгієвської церкви зі словами: „Зараз побачимо, як ви вознесетесь на небо". Один з них був ієромонах Агафонік, прізвище другого не збереглося.

В 1920 році деякий час в церкві правив Федір Влизько, батько відомого поета Олекси Влизька, розстріляного в кінці 1934 року. Ще раніше священиком був Автоном Ганкевич, який в 1922 році вступив в УАПЦ на Уманщині. Сина його, Георгія, пізніше вбили більшовики. Така ж доля спіткала і сина дяка церкви Максима Дисковського – Ксенофонта. Від 5 травня 1923 року і до закриття 6 травня 1929 року настоятелем церкви був Степан Вінявський. Вже 11 травня в хаті, де він проживав, було проведено обшук, його самого заарештовано і заслано в концтабір. Без засобів існування залишилася його дружина та четверо дітей, старшому з яких було 10 років.

В 1915 році в Лебедині з'явилося молоде подружжя – священик Іван Павловський та його дружина Катерина. Він став настоятелем Георгієвської церкви, а дружина – вчителькою церковно-приходської школи. Іван Павловський став єпископом і останнім (третім) Митрополитом УАПЦ. Його арештували в 1936 році і він загинув.

Георгіївська церква стояла занедбаною ще декілька років, в 1935–36 роках її розібрали, а матеріяли використали для потреб місцевого колгоспу. Від лебединського монастиря не залишилося й сліду. Ця тема в селі була забороненою і молоді покоління вже нічого не знали про духовне життя села.

Преображенська церква була зачинена у 1961 році і стояла занедбаною. Її відновлення почалося вже у роки присмерку СССР. Коли в 1990 році в Україні почала діяти відроджена УАПЦ, віруючі Лебедина на зборах 7 жовтня вирішили перейти до неї і залишити РПЦ. 14 жовтня біля Преображенської церкви відбулося перше Богослужіння, яке провів священик УАПЦ. Але такий перебіг подій не влаштовував місцеву владу. 16 жовтня до церкви прямо з поля привезли колгоспників і організували збори, на яких комуністи всіляко кляли УАПЦ і змушували присутніх проголосувати за збереження в Лебедині РПЦ. Сільська рада послухала їх і священики УАПЦ не були допущені до церкви.

Минуло ще 5 років. В 1995 році до Лебедина приїхав із Омська священик Василь Гринів, який був налаштований патріотично, цікавився історією села та його церковного життя. На місці колишньої Георгіївської церкви було поставлено пам'ятний хрест і 6 травня 1996 року, в день Св. Георгія, там було відправлено Молебень. Після 67-річного забуття на місці престола Георгіївської церкви знову прозвучали молитви і церковний спів. А ще через місяць віруючі Преображенської церкви проголосували за перехід общин до Київського патріярхату. Наступного дня Черкаський єпископ Софроній (Московського патріярхату) оголосив їх розкольниками і закликав не допускати лебединців до Миколаївського монастиря. Тепер Преображенська церква в Лебедині існує дещо осібно серед церков Московського патріярхату, зберігаючи традиції Георгіївської церкви та монастиря.

27-29 жовтня: міжнародна конференція „Григорій Кочур і український переклад"

ІРПІНЬ, Україна. – Відомий майстер українського літературного перекладу Григорій Кочур (1908-1994), лавреат літературної нагороди ім. Максима Рильського, Національної нагороди ім. Тараса Шевченка, нагороджений медалею ім. Михайла Грушевського, залишив українській культурі цінний спадок.

Володіючи 40 мовами, він переклав твори понад 170 авторів із 33 світових літератур – від античних часів до сучасности. Тож український читач отримав змогу ознайомитися рідною мовою з творами світових клясиків (Софокл, Петрарка, Гайне, Ґете, Шекспір, Байрон, Шелі, Кітс, Вайлд, Еліот, Лонґфело, По, Дікінсон, Бодлер, Верлен, Рембо, Тувім, Міцкевич, Шимборська та ін.). Не припиняв літературної праці Г. Кочур навіть у часи 10-річного заслання до північної республіки Комі за звинуваченням в „українському буржуазному націоналізмі". Після реабілітації він плідно працював, але з 1973-го його знову цькували в пресі, виключили зі Спілки письменників, заборонили друкувати – до середини 80-их років.

Літературний музей Григорія Кочура засновано 1997 року в його будинку в Ірпіні. За статутом головною метою музею є діяльність для розбудови української культури. Ми провели ряд літературно-музичних вечорів, здійснили видання книги перекладів Г. Кочура „Третє відлуння", брали участь у підготуванні бібліографії „Григорій Кочур", видали два компакт-диски славетної української співачки Соломії Крушельницької. Іменем Григорія Кочура названо перекладацьку катедру Львівського университету й вулицю в Ірпіні.

27–29 жовтня разом з Київським і Львівським університетами ми проводимо міжнародну конференцію „Григорій Кочур і український переклад". Вже отримали назви 55 доповідей, бажання виступити виявили 5 академіків, професори й аспіранти багатьох вищих навчальних закладів України, Варшавського, Люблінського університетів, Українського Вільного Університету в Мюнхені. Запрошуємо до участи й науковців США та Канади. Заплановано видання книги матеріялів конференції. Звертаємося до всіх доброчинців з проханням фінансово підтримати цей захід. Чеки можна виписати на адресу: Roman Ferencevych, 2500 N. Van Dorn St., Apt. 1108, Alexandria, VA 22302.

Андрій Кочур,
директор літературного музею
Григорія Кочура

Завжди з посмішкою

В мальовничому куточку природи Ню-Джерзі знаходиться поселення „Українське село". Тут живуть на схилі своїх літ чудові люди – українці з усіх кутків України, кого доля закинула в далекі краї. Серед них жив і творив д-р Вікентій Шандор з своєю вірною дружиною Оксаною.

З родиною Шандорів я познайомилась більше року тому. Мешкаючи по-сусідству, ми часто зустрічались. Будучи при здоров'ї, він багато розповідав такого, чого я не знала. Пізніше я дізналась, що це був великий патріот і діяч, людина доброго серця і людяності. Найбільше мене притягало до нього те, що він був близький приятель мого вуйка Михайла Логази. Мій вуйко також любив свій народ, рідну землю. Все мріяв і багато робив для того, щоб наш народ був вільний від гнобителів. Але, на жаль, відійшов у кращий світ 1989 року, недочекавшись вільної України.

Будучи хворим, д-р В. Шандор потребував і моєї медичної допомоги, яку з любов'ю і по мірі можливостей надавала. Він завжди мене зустрічав і проводжав з усмішкою. Найбільшим щастям для мене, як лікаря, була усмішка пацієнта. Його я заставала з ручкою в руках. Він хотів писати. На жаль, подарована мені ним книжка, яку я з захопленням читала, залишилась непідписаною.

І коли карета швидкої допомоги забирала його в останню путь, він на подвір'ї усміхнувся і сказав „папа". Таким він залишився в моїй пам'яті, як і мій вуйко, котрий два місяці перед смертю відпроваджував мене в Україну на Сиракюзькому летовищі. Вони відійшли від нас, але залишили спомини про себе в книжках, виданих ними. На столику д-ра в. Шандора залишився недописаний аркуш паперу і „Спомини".

Хай американська земля буде йому пухом!

Марія Петрушів-Міняйлюк,
Сомерсет, Н. Дж.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ ДОБОШ член УНС Відд. 349 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвіл. Помер 23 травня 2003 р. на 80-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1967 р. Залишив у глибокому смутку дружину, сина, дочку, внуків і правнуків. Похорон відбувся 28 травня 2003 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТАНІСЛАВА КАЧМАРСЬКА член УНС Відд. 458 Т-ва ім. Симона Петлюри в Гамільтоні. Померла 29 квітня 2003 р. на 85-му році життя. Нар. в 1918 р. Членом УНС стала в 1965 р. Залишила в глибокому смутку мужа, дочку, синів, внуків, ближчу і дальшу родину в Канаді, Україні і Польщі. Похорон відбувся 2 травня 2003 р. в Бурлінґтоні.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО КОСТИК член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Дунморе, Па. Помер 26 квітня 2003 р. на 84-му році життя. Нар. в 1919 р. в Olyphant. Членом УНС став в 1979 р. Залишив у глибокому смутку дружину. Похорон відбувся 29 квітня 2003 р. на цвинтарі свв. Кирила і Методія в Peckville, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ЗАДОРОЖНИЙ член УНС Відд. 42 Т-ва ім. Шевченка в Пасейку, Н.Дж. Помер 16 травня 2003 р. на 83-му році життя. Нар. в 1920 р. в Україні. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дружину , сина та внуків. Похорон відбувся на E. Ridgelawn Cemetery в Clifton, NJ.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЯРОСЛАВА СИДОРАК член УНС Відд. 267 Т-ва ім. Тараса Шевченка у Вестбурі, Н.Й. Померла 8 лютого 1999 р. на 52-му році життя. Нар. в 1946 р. в Німеччині. Членом УНС стала в 1988 р. Залишила у глибокому смутку чоловіка, і дочок. Похорон відбувся 12 лютого 1999 р. на цвинтарі св. Андрія в Баунд Бруку,
Н., Дж.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ОПРИСКО член УНС Відд. 277 Т-ва Івана Хрестителя в Гартфорді. Помер 9 травня 2003 р. на 87-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС став в 1966 р. Залишив у глибокому смутку дружину, синів та п'ятьох внуків. Похорон відбувся 13 травня 2003 р. на Українському католицькому цвинтарі в Гластонбурі.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ДЖОАН ФАРКОСОВСЬКИЙ член УНС Відд. 161 в Ембрідж, Па. Померла 12 травня 2003 р. на 66-му році життя. Нар. в 1936 р. Членом УНС стала в 1974 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка. Похорон відбувся 14 травня 2003 р. на Good Samarityn Parish, Fiar Oaks, PA.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА БУРНІЧ членл УНС Відд. 230, Т-ва св. Івана Хрестителя в Янґставн, Огайо. Померла 7 травня 2003 р. на 82-му році життя. Нар. в 1921 р. в Янґставні, Огайо. Членом УНС стала в 1939 р. Залишила у глибокому смутку двох синів, сестру, трьох братів і двох внучок. Похорон відбувся 10 травня 2003 р. на цвинтарі Green Haven Memorial Gardens в Austintown, OH.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

АНІТА БІЛОФ (КУШНІР) член 165 Відд. УНС Т-ва ім. Т. Шевченка у Толедо. Померла 22 січня 2000 р. на 87-му році життя. Нар. у 1912 р. в Огайо. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила у глибокому смутку сестер, внука і правнучку. Похорон відбувся 26 січня 2000 р. на цвинтарі Fort Meigs in Perrysburg, OH.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ІВАН ЛАЗУРЕНКО член 285 Відд. УНС Т-ва ім. Метр. В. Липківського в Рочестері, Н.Й. Помер 5 червня 2003 р. на 76-му році життя. Нар. в 1933 р. на Волині. Членом УНС став в 1989 р. Залишив у глибокому смутку жінку, ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 7 червня 2003 р. на Рівер Сайд цвинтарі в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПЕТРО ГЛИВА член 67 Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ" в Ансонія, Конн. Помер 18 березня 2003 р. на 82-му році життя. Нар. в 1920 р. Україні. Залишив у глибокому смутку дружину, дочок з родинами, брата в Україні, сестер в Польщі. Похорон відбувся 22 березня 2003 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла української католицької церкви, Конн.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ГРИГОРІЙ СТУПКА член 170 Відд. УНС Т-ва „Українська Січ" в Джерзі Сиrі, Н.Дж. Помер 16 травня 2003 р. на 83-му році життя. Нар. в 1920 р. Членом УНС став в 1977 р. Залишив у глибокому смутку доньку з дітьми і сина. Похорон відбувся 19 травня 2003 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АНДРІЙ ФЕДУНЕЧКО член 230 Відд. УНС Т-ва св. Івана Хрестителя в Янґставн. Помер 26 квітня 2003 р. на 79-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дочку, сина, 3-ох внуків і одну правнучку. Похорон відбувся 29 квітня 2003 р. на Resurrection Cemetery в Austintown, OH.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ПАВЛО СПЯК член 13 Відд. УНС Т-ва св. Миколая у Вотервліт. Помер 9 червня 2003 р. на 90-му році життя. Нар. в 1913 р. в Україні. Членом УНС став в 1966 р. Залишив у глибокому смутку дружину, сина, дочку і дальшу родину. Похорон відбувся 12 червня 2003 р. на цвинтарі св. Миколая в Colonic, NY.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ШУЯ член 377 Відд. УНС. Помер 22 травня 2003 р. на 82-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Залишив у глибокому смутку дружину, дочку з чоловіком, внука, брата з дружиною та дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Калварі в Сейнт Пітерсбурзі, Фла.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ҐОЛЯШ член 379 Відд. УНС Т-ва св. Юрія в Чикаґо. Нар. в Україні. Членом УНС став в 1957 р. Залишив у глибокому смутку дружину, сина і дочку. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Блумінґтон, Іл.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ДМИТРО СЕКЕЛИК член 264 Відд. УНС в Карнеґі, Па. Помер 18 червня 2003 р. на 81-му році життя. Нар. в 1921 р. в Mc. Keeps Rocks, PA. Членом УНС став в 1974 р. Залишив у глибокому смутку дружину, доньку і внуків. Похорон відбувся 21 червня 2003 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Scott Twp. PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ Р. ЦИБАК, член 161-го Відд. УНСоюзу в Ембридж. Померла 8 червня 2003 р. на 80-му році життя. Нар. в 1922 р. в Ембридж, Па. Залишила у глибокому смутку родину. Похорон відбувся 11 червня 2003 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Економі, Па.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА (ВАСКО) ПШИШНЯК, член 230-го Відд. УНСоюзу Т-ва св. Івана Хрестителя в Янґставні, Огайо. Померла 30 червня 2003 р. на 71-му році життя. Нар. в 1932 р. в Янґставні, Огайо. Членом УНС стала в 1949 р. Залишила в глибокому смутку родину. Тіло спалено 5 липня 2003 р.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ГАЛИНА СЕНИШИН, член 434 Відд. УНСоюзу, Т-ва Пласт в Монтреалі, Квеб., Канада. Померла 13 липня 2003 р. на 85-му році життя. Нар. в Одесі, Україна. Членом УНС стала в 1982 р. Залишила в глибокому смутку сина і племінника. Похорон відбувся 16 липня 2003 р. на Mt. Royal Cemetery в Монтреалі, Квеб.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

АННА НЕСТОРОВИЧ, член 65 Відд. УНСоюзу ім. І. Франка в Ляшіні. Померла 6-го червня 2003 р. на 95-му році життя. Нар. в 1909 р. в Україні. Членом УНС стала в 1969 р. Залишила в глибокому смутку дочку, сина, четверо внуків, 8 правнуків в Канаді та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 11 червня 2003 р. на цвинтарі „Коди Меж" в Монтреалі.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

ОЛЬГА ДЕНИСЕНКО, член 88 Відд. УНСоюзу на Союзівці в Керґонксоні, Н.Й. Померла 14 червня 2002 р. на 79-му році життя. Нар. в 1923 р. в Україні. Членом УНС стала в 1984 р. Залишила в глибокому смутку мужа, сина, внуків і правнучку. Похорон відбувся 20 червня 2002 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй пам'ять!

Секретар

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
найдорожчого і незабутнього
МУЖА і БАТЬКА

СВ. П.

БОГДАНА ПЕВНОГО

будуть відправлені заупокійні
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в українській православній церкві св. Володимира в Ню-Йорку
в неділю, 7 вересня 2003 р., о год. 12:30 по пол.
та
у церквах в Луцьку, Києві і Львові.

Про молитви за спокій Його душі
просять рідних, приятелів і знайомих

Дружина і діти.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ У НЮ-ЙОРКУ (УСК)
зі смутком повідомляє, що 18 серпня 2003 р. відійшов у вічність на 75-му році життя вельмизаслужений член Клюбу та довголітній член його Управи

бл. п.

д-р ВАСИЛЬ КАЛИНОВИЧ

Похоронено Покійного на цвинтарі св. Андрія Первозваного
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Вп. Дружині Покійного найщиріші співчуття складає

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛЮБУ

Ділюся сумною вісткою, що 14 серпня 2003 р.
відійшов у вічність мій найдорожчий
ЧОЛОВІК

бл. п.

мґр МИРОН РУСНАК

нар. 10 червня 1916 р. в Чернівцях.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 19 серпня 2003 р. в церкві св. Йосафата в Рочестері, Н.Й.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	**– ІРИНА ГАНУШЕВСЬКА-РУСНАК**
та ближчі і дальші родини	**– ДОБРЯНСЬКИХ**
	– ГАНУШЕВСЬКИХ
	– ГОРНИКЕВИЧІВ

Вічна Йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ

подає до відома своїм членам, що
19 серпня 2003 р. відійшов у вічність

СВ. П.

д-р мед. РОМАН КИСІЛЕВСЬКИЙ

довголітній і заслужений член Товариства.

В.П. родині пересилаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього
відійшов у вічність
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ВУЙКО

бл. п.

СТЕПАН ПОСПОЛІТА

нар. 12 квітня 1923 р. у Скварявi, Золочівського повіту.

Був учасником визвольних змагань у рядах 2-ої Дивізії Галичина,
поранений в боях у Ґляйхенберг, Австрія.

ПАНАХИДА відбулася в Markiewicz & Son Funeral Home, New Haven, CT.
ПОХОРОН в понеділок 25 серпня 2003 р. о год. 10-ій ранку з церкви св. Михаїла, а відтак на цвинтар св. Лаврентія в Ню-Гейвен, Конн.

У смутку залишені:

дружина	**– ОЛЬГА**
син	**– ЮРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ**
дочка	**– ДАРІЯ з чоловіком РОМАНОМ ЯКУБОВСЬКИМ**
син	**– СТЕПАН**
дочка	**– НАТАЛІЯ SILVESTEIN з чоловіком JONATHAN**
внуки	**– ЕМІЛІЯ і СПЕНСЕР**
братанок	**– РОМАН ПОСПОЛИТА**
родини	**– ДУБНО, ГЛАДКИЙ, ЯКУБОВСЬКИЙ**

та дальша родина в Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

З глибоким жалем і смутком повідомляємо, що
14 серпня 2003 р. відійшов у вічність (в автовій катастрофі)
на 78-му році життя наш найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУСЬ, ВУЙКО і ШВАҐЕР

бл. п.

інж. РОМАН В. ДОРОШ

нар. 20 жовтня 1925 р. в селі Гринів, Львівська область.
Колишній вояк 1 УД УНА.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 20 серпня 2003 р. в римо-католицькій церкві св. Івана в Дулут, Міннесота.
ПОХОВАНИЙ на місцевому цвинтарі.

Залишені у смутку:

дочка	**– ОКСАНА НАДІЯ з чоловіком МАРКОМ БЕДОР і діти НИКОЛАС, ҐАБРІЕЛА і АЛЕКСАНДРА**
син	**– РОМАН ЛЕВ зі сином ДЕЙН**
швагер	**– ПЕТРО МУДРИЙ**
сестрінки	**– МАРІЯ МУДРА з чоловіком МАЙКЕЛ СЕЛДИН і діти СТІВЕН і ГЕЛЕН**
	– ГАЛИНА Л. МУДРА
	– ЮРІЙ І. МУДРИЙ
кузини	**– ДАРІЯ БУДНА з родиною**
	– ЗЕНОВІЯ ВАСИЛІВ з родиною
	– НАТАЛІЯ КРАВЧУК з родиною

та ближча і дальша родина в Америці, Англії і в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

COMPLETE MORTGAGE SERVICE

Поліна Калушнер
президент

На приватні доми і комерційні будівлі

Нерухомість – найкраща ощадність!

ПРОГРАМА ДЛЯ ТИХ ХТО КУПУЄ ДІМ ВПЕРШЕ.

- 100 % фінансування для тих, хто працює за готівку;
- можете взяти позичку під вартість дому і купити інший;
- якщо ви не маєте кредиту або маєте поганий кредит!
- уділяємо „Line of credit" під 4 %;
- якщо Ви проголосили банкротство, ми Вам допоможемо.

Тел.: **(215) 396-7277**
1-866-896-7277

У бізнесі ми понад 10 років.
Aproved by PA Department of Banking.

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса
817 дол.+tax (round trip)
550 дол.+tax (one way)

Київ
670 дол.+tax (round trip)
515 дол.+tax (one way)

Restrictions Apply

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel./ fax: 732 583-4537
Matawan 9@optonline.net

ОРКЕСТРА „ЛУНА"

Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

„СВІТАНОК"

Музика на всі оказії
• Фестивалі • Весілля • Забави
(518) 859-9329 Петро
www.cbitahok.com

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

ЮРІЙ ЛАЗІРКО

Професійний продавець забезпечення УНС
IOURI LAZIRKO
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: Iouri_uke@hotmail.com

ДАНТИСТИЧНИЙ КАБІНЕТ

• Коронки, містки, протези, послуги хірургічні • лікування парадонтози • дантистична косметика • вибілювання зубів
Кабінет відкритий в суботу.
Приймаємо основні види забезпечення.
LEONARD PATLUT, D.D.S.
1705 SPRINGFIELD AVENUE,
MAPLEWOOD, NJ • **(973) 313-0303**

Dunwoodie Travel Bureau Ltd.

800-550-4334 914-969-4200
771-A Yonkers Ave., Yonkers, NY 10704
Fax: 914-969-2108
e-mail: dunwoodtvi@aol.com

УВАГА! ЗНИЖЕНІ ЦІНИ!

АероСвіт Авіялінії (з Нью-Йорку)

	Київ	Львів (І інші міста в Україні)	Москва і Варшава
7/29, 8/5, 8/12	$800	$840	$800
8/17 – 8/31	$680	$770	$680
9/1 –10/31	$510	$600	$510

Лет (з Нью-Йорку)

	Київ	Львів (І інші міста в Україні)
До 9/7	$845	$885
9/8 –10/31	$590	$630

Наша фірма під час 35 років обслужила тисячі вдоволених клієнтів у найбільш складних подорожах по цілому світі. Пропонуємо слідуючі послуги: квитки на всі летунські лінії, круїзи, готелі, поїзди, авто-рентування, відпочинкові курорти. Ми радо допоможено в туристиних послугах в Україну та східню Европу включно з візами, паспортами та запрошеннями. Чекаємо на ваші дзвінки:
800-550-4334 або 914-969-4200

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2003 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

Фірма „КАРПАТИ"

Licence № 113486759

Виконує малі і великі роботи. Переробляє хати, лазнички, направляє дахи, виконує цементні праці, а також малює назовні і всередині (handyman) сантехнічні і електричні роботи – **Василь Чолак**
Тел.: (718) 937-1021
Beeper: (917) 935-0280

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

KARPATY

KARPATY Fast Guaranteed Delivery / Скора гарантована доставка — Export-Import

KARPATY TRAVEL

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ протягом 2-7 днів

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи американські доляри

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

НА ВСІ АВІАЛІНІЇ СВІТУ!

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Достава тракторів, автомобілів, побутової техніки та електроніки

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК З КАТАЛОГУ

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК на відомих курортах

На всі замовлення Ви отримаєте поквітування від Ваших близьких

Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105 1-800-265-7189 Fax (416) 761-1662

E-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca